

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Jozefinstituut te WETTEREN

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	47589
Instelling	Sint-Jozefinstituut
Directeur	Marleen DE BRUYNE
Adres	Wegvoeringstraat 59_A - 9230 WETTEREN
Telefoon	09-369.04.09
Fax	09-368.20.25
E-mail	sji.wetteren@telenet.be
Website	http://www.sjiwetteren.be
Bestuur van de instelling	VZW Katholiek Onderwijs Wetteren
Adres	Wegvoeringstraat 21 - 9230 WETTEREN
Scholengemeenschap	SGKSO Wetteren - Lede
Adres	Cooppallaan 128 - 9230 WETTEREN
CLB	Vrij CLB Wetteren
Adres	Hoenderstraat 53 - 9230 WETTEREN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	01-12-2014, 02-12-2014, 03-12-2014, 04-12-2014, 05-12-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	05-12-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	23-01-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Lieve CLAES
Teamleden	Wendy FRANQUET, Marjan MEULEWAETER, Robert VANDEPUT, Bart MAES, Chris VAN WOENSEL, Bart WINDELS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Wiskunde in de eerste graad A-stroom en in tso tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen D/2009/7841/003, D/2002/0279/048)	8
3.1.1.2 Wiskunde in de eerste graad B-stroom (leerplan D/2011/7841/021)	10
3.1.1.3 Frans in de eerste graad A-stroom en de eerste graad B-stroom (leerplan D/2010/7841/014 en D/2010/7841/018)	12
3.1.1.4 Handel en Dactylografie in het beroepsvoorbereidend leerjaar van de eerste graad in het beroepenveld Kantoor en verkoop (leerplan D/2011/7841/033)	14
3.1.1.5 Sociale en technische vorming in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Sociale en technische vorming (leerplan D/2001/0279/027)	15
3.1.1.6 Expressie, huishoudkunde, natuurwetenschappen en opvoedkunde in tso tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan D/2012/7841/080)	17
3.1.1.7 Frans in bso derde graad in de studierichting Kantoor en Verkoop (leerplan D/2012/7841/058)	20
3.1.1.8 Specifiek gedeelte verzorging in bso derde graad in de studierichting Verzorging (leerplan D/2014/7841/033)	23
3.1.1.9 Secretariaat in het specifiek gedeelte in tso derde graad Secretariaat-talen (leerplan D/2010/7841/005)	26
3.1.1.10 Gezondheid en welzijn , psychologie en pedagogiek , toegepaste fysica , toegepaste chemie , stage en seminarie in tso derde graad van de studierichting Gezondheids- en welzijnswetenschappen (leerplan 2002/0279/041)	27
3.1.1.11 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	31
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	32
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	33
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	34
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	35
4.1 Leerbegeleiding	35
4.2 Evaluatiepraktijk	36
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	39
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	41
6.1 Wat doet de school goed?	41
6.2 Wat kan de school verbeteren?	41
6.3 Wat moet de school verbeteren?	41
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	42
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	42

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Sint-Jozefinstituut maakt deel uit van de scholengemeenschap 'Katholieke Scholen Gemeenschap Wetteren – Lede'. Het is een middelgrote school met een coherent aanbod in alle graden. De school legt zich toe op bso en tso in de studiegebieden Handel en Personenzorg. Het aanbod in de eerste graad is op de bovenbouw afgestemd.

De school rekruteert haar leerlingen uit de ruime omgeving. In de derde graad bso is een verhoogde instroom merkbaar terwijl vooral in de eerste graad het leerlingenaantal dalend is. Het aantal zittenblijvers is relatief laag, de meerderheid van de leerlingen doorlopen succesvol hun schoolloopbaan in de school. Het aantal tso-leerlingen dat vervolgens een professioneel gerichte bachelor opleiding aanvat, ligt boven het Vlaams gemiddelde, het studiesucces spoort met het Vlaamse gemiddelde. De school hecht veel waarde aan het welbevinden van de leerlingen en werkt doelgericht aan hun zelfvertrouwen. Ze zet hiervoor in op toegankelijk onderwijs, een totale persoonlijkheidsvorming, succeservaring en wil optimale slaagkansen creëren in het hoger onderwijs en op de arbeidsmarkt.

Sinds september 2013 heeft het schoolbestuur een nieuwe directeur aangesteld. De grootste bekommernis voor de directeur is het vormen van een vernieuwend beleid voor de school. Een aantal factoren liggen aan de grondslag daarvan, zoals de beperkte ingrepen van het beleid sinds de vorige doorlichting en de beperkte aandacht voor leerplangericht onderwijs. De verminderde lestijden en het noodgedwongen efficiënter inzetten van de middelen hebben dit proces versneld. De directeur is recent gestart met het oprichten van beleidsondersteunende werkgroepen. Zij zullen mee de strategische en operationele doelstellingen voor de volgende schooljaren uittekenen.

Het erkenningsonderzoek gebeurde op basis van een aantal geselecteerde vakken uit de basisvorming en het specifiek gedeelte en van structuuronderdelen over de drie graden. Daaruit blijkt dat de onderwijsdoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd worden voor Frans in de eerste graad A- en B-stroom en in de derde graad bso Kantoor en Verkoop, wiskunde in de eerste graad A-stroom en in de tweede graad tso Sociale en technische wetenschappen, het specifiek gedeelte in de tweede graad tso Sociale en technische wetenschappen, secretariaat in de derde graad tso Secretariaat-talen en het specifiek gedeelte in de derde graad tso Gezondheids- en welzijnswetenschappen. De uitwerking van de geïntegreerde proef is voor alle onderzochte studierichtingen goed, voor Secretariaat-talen kan men spreken van een sterk leerplangerichte realisatie.

Voor wiskunde in de eerste graad B-stroom, handel en dactylografie in de eerste graad Kantoor en verkoop Verzorging-voeding, sociale en technische vorming in de eerste graad Sociale en technische vorming en het specifieke gedeelte in de derde graad Verzorging voldoet de onderwijsrealisatie niet. Onvoldoende leerplangerichtheid in het onderwijsaanbod en in de evaluatiepraktijk vormen de oorzaak van deze tekorten. Sommige vakgroepen bewaken te weinig de kwaliteit en diepgang van het aanbod en gebruiken het leerplan niet altijd als referentiekader. De materiële uitrusting voldoet niet voor alle vakken en studierichtingen. Niet overal zijn de nodige ICT-middelen voor het bereiken van de leerplandoelstellingen beschikbaar.

De werking rond de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) kadert binnen de algemene schoolvisie en binnen een traditie van brede vorming en van extra curriculaire activiteiten. Er zijn wel heel wat leraren actief bij kwaliteitsvolle vakoverschrijdende projecten betrokken, waardoor er een voldoende draagvlak is. De VOET- werking van de school voldoet. Ze is sterk op het vlak van de uitvoering, maar minder sterk op beleidsvlak.

De onderwijsinstelling krijgt een ongunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze beheert onvoldoende de vastgestelde tekorten en de feitelijke situatie op een systematische wijze. De school slaagt er niet in om via het globaal preventieplan en het jaaractieplan de vastgestelde tekorten weg te werken.

Voor het kwaliteitsonderzoek werd gefocust op de procesvariabelen leerbegeleiding en evaluatiepraktijk. De leerbegeleiding is goed uitgewerkt met zowel preventieve als curatieve maatregelen. Tijdens de doorlichting werd een brede zorg voor leerlingen vastgesteld en een degelijke begeleiding bij specifieke noden. De leerbegeleiding op vakniveau en het creëren van een stimulerend en veilig klasklimaat behoren tot de sterktes van de school.

Met betrekking tot de leerlingenevaluatie zijn de bestaande richtlijnen ontoereikend om van een schoolbrede visie te spreken. Het beleid vermeldt evaluatie als prioritair verbeterpunt in het schoolwerkplan van 2014-2015. Grote verschillen zijn merkbaar in de evaluatiepraktijk tussen de vakgroepen en tussen de verschillende leerjaren en studierichtingen. Er is onvoldoende aandacht voor de leerplangerichtheid, het na te streven beheersingsniveau en het gebruik van duidelijke criteria. De evaluatiepraktijk wordt onvoldoende gekoppeld aan zowel het preventieve als het curatieve luik van de leerbegeleiding. Het beleid neemt losstaande initiatieven om de evaluatiepraktijk bij te sturen, procedures om de evaluatiepraktijk in goede banen te leiden zijn niet opgenomen in een globaal kwaliteitszorgsysteem.

De directie wil groeien naar een participatief en gedragen schoolbeleid. Een gezamenlijke doelgerichtheid ontbreekt nog waardoor veranderingsprocessen moeizaam verlopen. De directie geeft aan dat ze op korte termijn haar visie wil vertalen in een toekomstplan van de school. Er is al een aanzet om alle schoolpartners hierbij te betrekken. Niettegenstaande dat blijft de uitdaging voor participatieve besluitvorming en intern professioneel overleg groot.

De school beschikt nog niet over een kwaliteitszorgsysteem zoals het kwaliteitsdecreet dat vraagt. Ze beperkt zich voorlopig tot het analyseren van een aantal gegevens. Dit leidt nog onvoldoende tot effectieve bijsturingen. Daarvoor is het op gang brengen en opvolgen van een aantal processen noodzakelijk.

De inspectie besluit de doorlichting met een ongunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De school moet hierbij een beroep doen op externe ondersteuning om de tekorten weg te werken.

Voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' geeft de inspectie een advies beperkt gunstig in de tijd. De school staat voor de uitdaging om de leerplanrealisatie en de evaluatiepraktijk op school- en op vakniveau verder uit te bouwen en te verbeteren. Het inspectieteam vertrouwt op het engagement en de competenties van het schoolteam om de vastgestelde verbeterpunten bij te sturen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans, wiskunde	
Graad 1 B	Frans, wiskunde	
Graad 1 Handel	Frans, wiskunde	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	Frans, wiskunde	dactylografie, handel
Graad 1 Sociale en technische vorming	Frans, wiskunde	sociale en technische vorming
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen	natuurwetenschappen, wiskunde	specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Kantoor	Frans	Frans
Graad 3 BSO Verkoop	Frans	Frans
Graad 3 BSO Verzorging		specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Secretariaat-talen		secretariaat
Graad 3 TSO Gezondheids- en welzijnswetenschappen		gezondheid en welzijn, psychologie en pedagogiek, stage en seminarie, toegepaste chemie, toegepaste fysica

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Wiskunde in de eerste graad A-stroom en in tso tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen D/2009/7841/003, D/2002/0279/048)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod. De evaluatie gaat in voldoende mate na of de leerlingen de eindtermen en de leerplandoelstellingen bereiken.

Onderwijsaanbod	De vakgroep biedt de meeste leerplandoelstellingen aan. De leraren plannen de lessen nauwgezet om een evenwichtige spreiding van de verschillende leerstofonderdelen te garanderen. De leerlingen bereiken de eindtermen en de leerplandoelstellingen in voldoende mate.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

In de eerste graad stemt de vakgroep het aanbod af op de beheersingsniveaus 'elementair' en 'basis' van het leerplan. Omdat de leraren nauwelijks differentiëren, komen de doelstellingen op het beheersingsniveau 'verdieping' ook niet bij de sterkere leerlingen aan bod. De leraren besteden onvoldoende aandacht aan de meer abstracte leerplandoelstellingen: het verband tussen de hoofdbewerkingen (leerplandoelstelling G28, eindterm 15), de eigenschappen van de bewerkingen verwoorden met letterformules (leerplandoelstellingen G30 en G31), vaardigheid ontwikkelen in het argumenteren van beweringen (leerplandoelstellingen G56, M51 en M57, eindterm 40). In het bijzonder bieden de leraren de bewijzen van het middelloodlijkenmerk, van het bissectricekenmerk en van de eigenschap i.v.m. de basishoeken van een gelijkbenige driehoek niet aan. Ook komt het schatten van lengte, oppervlakte en volume (leerplandoelstelling M58) onvoldoende aan bod.

In de tweede graad biedt de vakgroep nagenoeg alle leerplandoelstellingen met voldoende diepgang aan. De leerplandoelstelling over het functioneel gebruik van formules (leerplandoelstelling g25, eindterm 20) komt onvoldoende leerplangericht aan bod.

Uitrusting	De beperkte beschikbaarheid van de ICT-lokalen belemmert de leerplanrealisatie. Toch bereiken de leerlingen de ICT-verwachtingen in het leerplan. De leraren maken zinvol gebruik van digitale projectiemogelijkheden om de lessen te ondersteunen. Sommige leraren gebruiken het digitaal leerplatform ter ondersteuning van de leerbegeleiding. De leerlingen maken zinvol gebruik van een rekentoestel en van wiskundige software.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie is sterk gericht op het leerplan en het beheersingsniveau is behoorlijk. De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de klas gebeurt. De vragen zijn helder geformuleerd. De evaluatie verloopt transparant. De lengte van de examens is billijk. Nagenoeg gemeenschappelijke examens in parallelklassen waarborgen de objectiviteit. De examens en toetsen bevragen zowel rekenvaardigheid als de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid, wiskundige taalvaardigheid), maar de klemtoon ligt vaak op rekenvragen.

In de eerste graad is de evaluatie onvoldoende ingebed in betekenisvolle situaties of zinvolle contexten, zoals het leerplan vereist (leerplandoelstellingen G1 tot G4 en M1, eindtermen 1 en 13). De vakgroep evalueert volgende leerplandoelstellingen niet of ruim onvoldoende: handig rekenen door gebruik te maken van inzicht in getallen en bewerkingen (leerplandoelstelling G11, eindterm 8), schatten (leerplandoelstellingen G12 en M58, eindterm 12), het verband tussen de hoofdbewerkingen (leerplandoelstelling G28, eindterm 15), de terminologie in verband met machtsverheffing (leerplandoelstellingen G36 en G55, eindterm 5), eigenschappen in de meetkunde verwoorden en bewijzen (leerplandoelstellingen M39, M51, M52, eindtermen 31 en 40) en deze eigenschappen gebruiken om te argumenteren (leerplandoelstelling M57). De verhouding basis-verdieping is conform het leerplan, maar de rubricering van de verschillende toetsitems, die deze verhouding moet bewaken, verloopt niet altijd correct.

In de tweede graad verloopt de evaluatie zeer leerplangericht. De vakgroep bevraagt volgende doelstellingen over statistiek op een te hoog beheersingsniveau, waardoor de evaluatie ervan niet valide is: de betekenis van de frequenties van gegevens in een frequentietabel en ze interpreteren (leerplandoelstelling s28, eindterm 28), het gemiddelde en de mediaan van een reeks gegevens interpreteren (leerplandoelstelling s30, eindterm 29), de interkwartielafstand van een reeks gegevens interpreteren als maat voor de spreiding (leerplandoelstelling s31, eindterm 29).

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De leraren kopiëren de examens van het ene jaar naar het andere jaar. Dit bedreigt de validiteit van de evaluatie.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De communicatie met de leerlingen is stimulerend en gericht op zowel inzet als prestatie. Een positief en veilig leerklimaat stimuleert de betrokkenheid van de leerlingen. De vakdeskundigheid, het engagement en de bereikbaarheid van de leraren hebben een positieve invloed op het leerrendement en op de studiehouding. Aandacht voor leren leren en het aanbieden van stappenplannen en oplossingsstrategieën dragen bij tot een sterke preventieve leerbegeleiding. Waar nodig kunnen leerlingen een beroep doen op de leraren voor meer uitleg of extra oefeningen. Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verscheidene wiskundewedstrijden.

De schriftelijke feedback op toetsen is zeer beperkt. De vakgroep koppelt de evaluatie niet systematisch aan de leerbegeleiding. Daardoor is de curatieve leerbegeleiding weinig doelgericht.

De vakgroep werkte over de graden heen voor diverse onderwerpen verticale leerlijnen uit, gericht op het aanbod. De vakgroep neemt echter geen initiatieven om ook de leerbegeleiding te stroomlijnen. De vakgroep laat zowel de preventieve leerbegeleiding als de remediëring over aan de professionaliteit van de individuele leraar, waardoor leraargebonden verschillen bestaan.

Deskundigheidsbevordering Aan de hand van een zelfevaluatie-instrument bracht de vakgroep zijn sterktes en zwaktes in kaart en bepaalde hij prioriteiten voor zijn verdere werking.

*Overleg
Vorming*

De leraren volgen een beperkt aantal nascholingen. De impact ervan op de lespraktijk en op de ontwikkelingsdynamiek van de vakgroep is weinig zichtbaar.

3.1.1.2 Wiskunde in de eerste graad B-stroom (leerplan D/2011/7841/021)

Voldoet niet

De vakgroep streeft niet alle ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen na. De evaluatie is niet valide omdat ze onvoldoende evenwichtig is.

Onderwijsaanbod De vakgroep biedt de leerplandoelstellingen over ruimtemeetkunde niet aan: de grootte van volume en de belangrijkste eenheden en symbolen gebruiken (leerplandoelstellingen ME02 en ME03, ontwikkelingsdoelen 19 en 20), figuren indelen in vlakke figuren en ruimtefiguren (leerplandoelstelling MK08, ontwikkelingsdoel 32), een kubus, balk, piramide, cilinder, kegel en bol herkennen (leerplandoelstelling MK19, ontwikkelingsdoelen 42 en 43), het volume van een kubus en een balk berekenen met behulp van de formules (leerplandoelstelling MK20, ontwikkelingsdoel 44), een ontwikkeling maken van een kubus en een balk (leerplandoelstelling MK21, ontwikkelingsdoel 5). Ook de doelstellingen over perceptomotoriek komen niet aan bod: een tekening spiegelen om een verticale of horizontale as met behulp van een raster (leerplandoelstelling MK17, ontwikkelingsdoel 4), een vierkant, rechthoek en driehoek verkleind of vergroot tekenen met behulp van een raster (leerplandoelstelling MK18, ontwikkelingsdoel 3).

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De vakgroep biedt nagenoeg alle domeinoverschrijdende doelstellingen en de doelstellingen in verband met getalinzicht en bewerkingen met voldoende diepgang aan. Omdat de leraren veel leestijd spenderen aan het repetitief inoefenen van rekenvaardigheden, komt het evenwicht van het aanbod in het gedrang.

Uitrusting De beperkte beschikbaarheid van de ICT-lokalen belemmert de leerplanrealisatie. Toch bereiken de leerlingen de ICT-verwachtingen in het leerplan. De leraren maken zinvol gebruik van digitale projectiemogelijkheden om de lessen te ondersteunen. Ze gebruiken het digitaal leerplatform nog niet ter ondersteuning van de leerbegeleiding. De leerlingen maken zinvol gebruik van een rekentoestel.

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De vakgroep evalueert de leerplancomponenten in verband met ruimtemeetkunde en perceptomotoriek niet (leerplandoelstellingen ME02, ME03, ME08, MK15, MK17 tot MK20, ontwikkelingsdoelen 3 tot 5, 19, 20, 32, 40, 42 tot 44). Daardoor is de evaluatie onevenwichtig.

De vakgroep gaat bovendien onvoldoende de realisatie van volgende doelstellingen na: het controleren van de resultaten van de hoofdbewerkingen (leerplandoelstelling GB13, ontwikkelingsdoelen 12 en 15), grootheden vermenigvuldigen met of delen door een natuurlijk getal (leerplandoelstelling ME07, ontwikkelingsdoel 24), verschillende soorten lijnen kennen en kunnen tekenen (leerplandoelstelling MK01, ontwikkelingsdoel 25), de onderlinge ligging van rechten (leerplandoelstellingen MK03 en MK04, ontwikkelingsdoel 28), het reflecteren over de oplossingsprocessen (leerplandoelstelling DO08). Rekenvaardigheid daarentegen evalueert de vakgroep frequent en repetitief.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De leraren kopiëren de toetsen van het ene jaar naar het andere jaar. Dit bedreigt de validiteit van de evaluatie.

De evaluatie is representatief voor wat er in de klas gebeurt. Het beheersingsniveau is behoorlijk. De vragen zijn helder geformuleerd. De lengte van de toetsen is billijk. Gemeenschappelijke toetsen in parallelklassen waarborgen de objectiviteit. De toetsen bevragen zowel rekenvaardigheid als de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid, wiskundige taalvaardigheid), maar de klemtoon ligt vaak op rekenvragen. De evaluatie verloopt transparant.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De communicatie met de leerlingen is stimulerend en gericht op zowel inzet als prestatie. Een positief en veilig leerklimaat stimuleert de betrokkenheid van de leerlingen. De vakdeskundigheid, het engagement en de bereikbaarheid van de leraren hebben een positieve invloed op het leerrendement en op de studiehouding. Aandacht voor leren leren, aandacht voor wiskundetaal en het aanbieden van stappenplannen en oplossingsmethoden versterken de preventieve leerbegeleiding. De leraren gebruiken consequent strategieën van taalgericht vakonderwijs. Waar nodig kunnen leerlingen een beroep doen op de leraren voor meer uitleg of extra oefeningen. Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verscheidene wiskundewedstrijden.

De leraren zijn zich bewust van de diversiteit van de instroom, maar gebruiken slechts zelden differentiërende werkvormen. Daardoor maximaliseren zij de individuele leerkansen van de leerlingen niet.

De vakgroep werkte over de graden heen voor diverse onderwerpen verticale leerlijnen uit, gericht op het aanbod. De vakgroep neemt echter geen initiatieven om ook de leerbegeleiding te stroomlijnen. De vakgroep laat zowel de preventieve leerbegeleiding als de remediëring over aan de professionaliteit van de individuele leraar, waardoor leraargebonden verschillen bestaan.

Deskundigheidsbevordering Aan de hand van een zelfevaluatie-instrument bracht de vakgroep zijn sterktes en zwaktes in kaart en bepaalde hij prioriteiten voor zijn verdere werking.

*Overleg
Vorming*

De leraren volgen een beperkt aantal nascholingen. De impact ervan op de lespraktijk en op de ontwikkelingsdynamiek van de vakgroep is weinig zichtbaar.

3.1.1.3 Frans in de eerste graad A-stroom en de eerste graad B-stroom (leerplan D/2010/7841/014 en D/2010/7841/018)

Voldoet

In de A- stroom realiseren de leerlingen in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate en met goed resultaat nagestreefd in de B-stroom. Materiële voorzieningen en leermiddelen zijn aanwezig en worden ingezet. De evaluatie is representatief. De leerlingen worden uitstekend ondersteund in hun leerproces.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Alle leerplandoelstellingen worden globaal gezien aangeboden. Zowel in de A- als in de B-stroom realiseren de leerlingen in voldoende mate de leerplandoelstellingen. Kennis wordt grondig opgebouwd en ingeoeft in reële gebruikscontexten. Luister-, lees-, spreek-, en gespreksvaardigheid worden voortdurend ingeoeft. Schrijfvaardigheid komt wat minder aan bod.

De lees- en luisterteksten uit het leerboek, aangevuld met eigen materiaal, vormen de kern van het lesgebeuren zowel in de A- als de B-stroom. De communicatie tijdens de lessen verloopt zo veel mogelijk in het Frans. In de B-stroom wordt, indien nodig, wat meer ondersteuning in het Nederlands geboden. Door het hoge interactieve gehalte van de lessen krijgen de leerlingen een voortdurende training in luister- en gespreksvaardigheid.

De leerstrategieën voor de vijf vaardigheden krijgen zowel in de A- als de B-stroom grote aandacht in de lespraktijk. Leerlingen oefenen een aantal strategieën doelgericht in. De Franstalige cultuur wordt in de klas gebracht via het leerboek, films en chansons.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De leerlingengroepen in de eerste graad hebben een vast lokaal ter beschikking. De materiële voorzieningen en beschikbare leermiddelen daarin komen in een aantal lokalen tegemoet aan de eisen van het leerplan en worden efficiënt ingezet. Er zijn echter grote verschillen. Zo vindt men in de ene klas een volledige ICT-uitrusting (scherm, beamer en vier computers) terwijl in een ander lokaal niets van dat alles aanwezig is. De school geeft aan dat ze een inhaalbeweging ingezet heeft. Leraren doen bovendien inspanningen om ervoor te zorgen dat de nodige audio-visuele apparatuur ter plaatste aanwezig is voor het realiseren van de onderwijsdoelen. Apparatuur om beeld- en geluidsfragmenten af te spelen dvd's en ander didactisch materiaal is verzameld in kasten in de leraarskamer, beschikbaar voor de volledige vakgroep. Verder kan de vakgroep via reservatie beschikken over één van de computerlokalen.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De resultaten van de leerlingen in de A- en B stroom zijn goed tot zeer goed en worden onderbouwd door frequente vaardigheidsgerichte toetsing. Er zijn weinig onvoldoendes op jaarbasis.

Zowel in het dagelijks werk als in de examens van de A-stroom komen alle leerplancomponenten evenwichtig aan bod. De evaluatie gebeurt functioneel en in voor de leerlingen zinvolle contexten.

In de B-stroom vinden vanaf schooljaar 2014-2015 in de beide jaren geen examens meer plaats en kiest de school voor permanente evaluatie. In de praktijk bestaat de evaluatie uit gespreide kleine en grote toetsen en is er nog een weg af te leggen om permanente evaluatie in de ware zin van het woord te realiseren. Alle leerplancomponenten komen evenwichtig aan bod.

De beoordeling van productieve vaardigheden wordt geobjectiveerd door middel van transparante criteria. De evaluatie is ingebed in communicatieve contexten. De leerlingen zijn op de hoogte van de verwachtingen en de evaluatiecriteria. De vakgroep experimenteert op het moment van de doorlichting met concreet omschreven evaluatiecriteria voor de vakgebonden attitudes, met het oog op het gebruik ervan in alle leerjaren.

De vakgroep volgt wat de A-stroom betreft de afspraken op schoolniveau qua verhouding dagelijks werk (50%) en examens (50%). Ook de verhouding kennis (40%) en vaardigheden (60%) is schoolbreed vastgelegd. In de B-stroom vormen alle toetsen en opdrachten het eindresultaat per rapport. Deze eindresultaten per rapport worden vanaf het tweede rapport opgeteld om een beeld te geven van de vorderingen van de leerling. De vakgroep vervolledigt deze afspraken vakspecifiek met een evenwichtige puntenverdeling voor de verschillende vaardigheden. Het zal een uitdaging vormen voor de vakgroep om in dit nieuwe systeem het evenwicht, dat er nu is, te bewaren.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De leraren organiseren het volledige onderwijsleerproces in functie van de leerlingen. Daardoor slagen zij er in een stimulerend, ondersteunend en veilig klasklimaat te creëren. De lessen zijn helder gestructureerd en voldoende afwisselend. Vaardigheden en kennis worden in de klas stevig ingeoefend, zonder daarbij het zelfstandig werken uit het oog te verliezen.

De klasgroepen zijn over het algemeen klein en de leraren maken daarvan gebruik om de leerlingen nauwgezet te begeleiden in hun leerproces. De leerlingen beschikken over de nodige leerstofoverzichten, studeertips, schema's en ander ondersteunend materiaal.

Aan de verbetering van toetsen en examens wordt voldoende aandacht besteed. Leerlingen krijgen, indien nodig, aanvullende opdrachten en/of extra uitleg.

Deskundigheidsbevordering

Recent overlegt de vakgroep Frans, naast de talrijke informele overlegmomenten, ook structureel over een aantal thema's die verder gaan dan louter praktische afspraken. Er is een aanzet om tot afspraken te komen in functie van de verticale en horizontale samenhang. Dit uit zich onder meer in een aantal recent ontwikkelde ondersteunende documenten zoals de evaluatiecriteria voor de vakgebonden attitudes. Maar hier is toch nog een weg af te leggen.

Naast gezamenlijke keuze voor een Franstalige film en een extra muurs per graad, maakt de vakgroep nu ook afspraken over de wijze waarop deze activiteiten ingeschakeld worden in het leerproces van de leerlingen.

Er is ook een overkoepelende vakgroep moderne vreemde talen opgestart. De vakgroepen Engels, Frans en Duits hebben overleg opgezet om de gelijkgerichtheid in het moderne vreemde talen onderwijs binnen de school te verhogen en om van elkaar te leren. De hulp van de pedagogische begeleiding wordt ingeroepen om de nieuwe dynamiek, die in de vakgroep ontstaan is, te ondersteunen.

Het aantal gevolgde vakspecifieke bijscholing is toegenomen de afgelopen jaren.

3.1.1.4 Handel en Dactylografie in het beroepsvoorbereidend leerjaar van de eerste graad in het beroepenveld Kantoor en verkoop (leerplan D/2011/7841/033).

Voldoet niet

De school realiseert in onvoldoende mate de leerplandoelstellingen. Niet alle leerinhouden worden aangeboden. De leerlingen beschikken in de handelslessen niet over de nodige ICT-middelen, die het bereiken van deze leerplandoelstellingen moeten ondersteunen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het handelsaanbod is onvolledig. De leerlingen maken kennis met bepaalde aspecten van administratie, retail en logistiek in hun dagelijks leven. Daarnaast leren zij verkoopfasen herkennen, verkoopdocumenten hanteren en betaalmiddelen onderscheiden. De impact van de reclame/promotie in de verkoop van goederen en diensten en het werken in een kantooromgeving werden de voorbije twee schooljaren niet besproken. In aparte dactylolessen leren de leerlingen tienvingerblindtypen. Zij ervaren hierbij de kenmerken van een computersysteem en leren software hanteren. Zij worden vaardig in het gebruik van een tekstverwerker en een presentatiepakket en leren surfen en communiceren via het internet. Ook het belang van ergonomisch werken wordt belicht.

Het onderwijsaanbod is niet evenwichtig. Het handelsonderwijs is hoofdzakelijk kennisgericht. In de dactylolessen ligt de klemtoon op klaviervaardigheden en in mindere mate op ICT-vaardigheden. Er is geen specifieke aandacht voor de vakattitudes.

Het aanbod is niet helemaal afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. De leerlingen leren zelden probleemoplossend denken en handelen. Hun zin voor creativiteit wordt weinig gestimuleerd en er is te weinig aandacht voor de ontwikkeling van hun communicatieve vaardigheden.

Het aanbod vertoont onvoldoende horizontale samenhang. In tegenstelling tot wat het leerplan stelt, worden de leerinhouden van handel en dactylografie niet geïntegreerd aangeboden. Er is geen vakoverschrijdende werking. Leren samenwerken en leren verantwoordelijkheid dragen moeten de leerlingen missen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Tijdens de handelslessen wordt uitsluitend gebruik gemaakt van het leer- en werkboek en van het bord. De aanwezige computer en de beamer worden tijdens de bijgewoonde les niet gebruikt. De leerlingen worden in deze handelslessen zeker niet ICT-en mediageletterd. De dactylolessen vinden plaats in een computerlokaal. De leerlingen gebruiken de nodige hard- en software.
	De leeromgeving is niet aanwezig om op een geïntegreerde manier kennis en vaardigheden te verwerven. De school mist ook de passende leeromgeving, die de leerlingen de gelegenheid biedt om te kiezen tussen een administratieve opleiding of een verkoopopleiding in de tweede graad.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is onvolledig. Niet behandelde leerplandoelen worden niet geëvalueerd.
	De evaluatiepraktijk is niet evenwichtig. De handelsevaluatie is hoofdzakelijk kennis- en in mindere mate toepassingsgericht. Er is onvoldoende aandacht voor de evaluatie van de mondelinge taalvaardigheid van de leerlingen. De evaluatie van de klaviervaardigheid is terecht enkel gericht op de juiste vingerzetting. De school gebruikt voor het evalueren van vaardigheden en attitudes niet de observatiecriteria uit het leerplan. De opdrachten en de vraagstelling van de handelsevaluaties zijn eenduidig maar vaak niet afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk is transparant. De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Door de kleine groepsgrootte is er een vlotte interactiviteit tussen de leerlingen en de leraar. De taalontwikkeling van de leerlingen wordt gestimuleerd door een permanente aandacht voor de handelsbegrippen. De leerlingen krijgen ook systematisch tips voor leren leren.
	Bij tekorten worden de leerlingen door de leraren voldoende ondersteund om deze bij te sturen.

3.1.1.5 Sociale en technische vorming in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Sociale en technische vorming (leerplan D/2001/0279/027)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk sluiten onvoldoende aan bij de leerplandoelstellingen. De belangrijkste oorzaak is de onvolledige benadering van het technisch proces.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De zeven thema's waarrond de leerplandoelstellingen zijn geclusterd komen aan bod. Er wordt gestreefd naar succeservaring via activerende werkvormen en een aanschouwelijke aanpak.
	De uitwerking van de leerplandoelstellingen vertoont evenwel hiaten. Het belangrijkste knelpunt is de onvolledige benadering van het technisch proces. Bij de opdrachten voor de realisaties (toepassingen vanuit de zeven thema's op basis van het technisch proces) zijn behoefte en probleemstelling evenals de keuze voor een oplossing al vooraf gegeven. Leerlingen voeren vooral opgelegde opdrachten uit. Er ligt geen initiatief bij hen. Ze leren daardoor onvoldoende zich oriënteren op een probleem, creatief naar oplossingen zoeken, reflecteren... Het denkend handelen zoals het leerplan vooropstelt, komt onvoldoende aan bod. In de lessen worden verbanden gelegd met ruimere (sociale) contexten en met

de actualiteit. Bij de leerlingenrealisaties is dit zelden het geval. De gekozen realisaties worden onvoldoende gekaderd waardoor de samenhang van de leerplandoelstellingen binnen en tussen de thema's ontbreekt. Hierdoor is ook het samenspel van theorie en praktijk niet optimaal. Het aanbod is niet in samenhang met verwante vakken zoals techniek, natuurwetenschappen en wiskunde.

De keuze van de toepassingsgebieden voor de realisaties is niet evenwichtig: het aandeel voeding overheerst en is veel groter dan het werken met materialen en sociale activiteiten.

Het thema kwaliteit wordt eng geïnterpreteerd en enkel productkwaliteit is echt geïntegreerd in de realisaties.

Bij het aanleren en inoefenen van de technische vaardigheden gaat voldoende aandacht naar veilig en hygiënisch werken. Milieubewust werken en ergonomisch werken komen weinig aan bod.

De leerplandoelstellingen in verband met het grafisch voorstellen van tijd, massa/volume, lengte en temperatuur worden niet aangereikt.

Uitrusting
*ICT
 Inzet uitrusting
 Leermiddelen*

De school beschikt over lokalen die aan de minimale vereisten van het leerplan voldoen. ICT-infrastructuur is evenwel te weinig aanwezig. Realisaties worden vooral uitgevoerd in het lokaal voor voedselbehandeling. In het polyvalent lokaal worden instrumenten en werkmiddelen meegebracht voor het werken met materialen. Er wordt geen gebruik gemaakt van lokalen of leermiddelen vanuit de vakken techniek of natuurwetenschappen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
 Volledigheid
 Beheersingsniveau
 Transparantie*

De evaluatie vertrekt vanuit een onderscheid tussen theorie en praktijk. Er is geen samenhang tussen beide. Na elk thema volgt een theorietoets. Deze toetsen zijn vooral gericht op het reproduceren van kennis. De toetsopgaven sluiten aan bij het behandelde thema, maar zijn niet afgestemd op de leerplandoelen wat inhoud en beheersingsniveau betreft. Er wordt ook geëvalueerd aan de hand van contextloze berekeningen en vraagstukken. De evaluatie van de praktijk is te eenzijdig gericht op de uitvoering en op het product. Er wordt slechts gedeeltelijk op basis van het technisch proces geëvalueerd. De oriënteringsfase van het technisch proces maakt geen deel uit van de opdracht voor de realisaties en wordt dus niet geëvalueerd. Een sterk punt bij de realisaties is het leerbevorderend samenspel tussen de evaluatie door de leraar en de zelfevaluatie door de leerling.

Leerbegeleiding
*Preventief
 Curatief*

De leerbegeleiding is gekenmerkt door een sterke preventieve aanpak. Er is aandacht voor gestructureerd leren en voor planmatig en methodisch werken. Dit blijkt onder meer uit het overzichtelijk en goed gedocumenteerd studiemateriaal, uit de duidelijke leer- en werkafspraken en uit de gehanteerde werkmodellen. De aandacht voor het bieden van structuur gaat te weinig gepaard met het uitdagen van leerlingen om het technisch denkproces gaandeweg zelf te leren doorlopen. Het leerklimaat is veilig en ondersteunt het leren. Voor leerlingen met specifieke noden zijn er extra inspanningen. Leerlingen worden van zeer nabij opgevolgd aan de hand van frequente toetsen en opdrachten.

3.1.1.6 Expressie, huishoudkunde, natuurwetenschappen en opvoedkunde in tso tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan D2012/7841/080)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden op een voldoende wijze bereikt. Dit blijkt uit de goede leerlingenresultaten die gebaseerd zijn op een voldoende leerplangericht onderwijsaanbod en op een nipt voldoende evaluatiepraktijk. De leerlingen worden goed begeleid.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplandoelstellingen voor expressie en huishoudkunde worden binnen de werkvorm 'integrale opdrachten' aangeboden. Het is daarbij duidelijk welke leerplandoelstellingen bij welke opdrachten aan bod komen.

De opdrachten voor expressie zijn afgestemd op de leerplandoelstellingen. Alle doelstellingen komen aan bod, maar de diepgang varieert. Er gaat minder aandacht naar het beschouwen, het inleven en het verkennen van expressiemogelijkheden omdat leerlingen vooral leren creëren aan de hand van opgelegde opdrachten. De meeste aandacht gaat naar de doelstellingen in verband met het creëren en het presenteren voor een groep. Het samenbrengen van expressievormen en het presenteren via verschillende expressievormen komt slechts een enkele keer aan bod. Er wordt meer gewerkt met de expressievormen beeld en woord dan met klank en beweging. De meeste opdrachten voor expressie sluiten aan bij het profiel van de studierichting, zijn ondersteunend voor de andere componenten en bevorderen de geïntegreerde benadering van de gekozen thema's.

Alle leerplandoelstellingen voor huishoudkunde komen aan bod, maar de diepgang is ongelijk over de doelstellingen verdeeld. Er wordt veel tijd besteed aan het bereiden van gerechten aan de hand van opgelegde opdrachten en recepten. Minder aandacht gaat naar het leren maken en verantwoorden van keuzes in verband met producten, bereidingswijzen en bewaarmethodes en naar het aanpassen van bestaande recepten vanuit een variatie aan doelgroepen, contexten en levensechte situaties. Het toetsen van de samenstelling van gerechten aan een voedingsvoorlichtingsmodel gebeurt niet consequent. De doelstellingen in verband met de betekenis van het etiket op een verpakking en het samen maaltijd nemen worden opvallend contextrijk benaderd.

Voor het vak natuurwetenschappen worden de meeste theoretische leerplandoelstellingen thematisch en op het juiste beheersingsniveau aangeboden.

Bij de uitwerking van de lessen is er aandacht voor de algemene doelstellingen (onderzoekend leren, wetenschap en samenleving, attitudes).

Er worden voldoende laboratoriumoefeningen aangeboden verspreid over de twee leerjaren en over de verschillende wetenschappelijke disciplines (biologie, chemie en fysica), maar deze practica overstijgen zelden het strikt volgen van een instructieblad. Leerlingen worden weinig uitgedaagd tot eigen initiatieven. Hierdoor komen het formuleren en staven van een eigen hypothese, het doelgericht waarnemen vanuit een hypothese en het leren inschatten van invloedfactoren weinig aan bod tijdens de practica.

Positief is de aandacht voor de wetenschapsactualiteit. De thematische aanpak bevordert de realisatie van de algemene doelstellingen wetenschap en samenleving.

Nieuwe concepten worden voldoende aangebracht via demonstratieproeven en ICT-ondersteuning.

Natuurwetenschappen krijgt een volwaardige plaats binnen de 'integrale opdrachten'. Leerlingen leren gericht informatie opzoeken en hanteren de wetenschappelijke methode (hypothese, onderzoek, waarneming...) meer dan tijdens de reguliere lessen. Bij de deelopdrachten natuurwetenschappen is er vaak een inhoudelijk verband met de component huishoudkunde. Toch blijven soms kansen liggen om binnen de 'integrale opdrachten' de leerplandoelstellingen met betrekking tot onderzoekend leren in te oefenen, te verdiepen of uit te breiden.

Voor het vak opvoedkunde worden de leerplandoelstellingen volledig en met voldoende evenwicht aangeboden. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelen. Zoals het leerplan voorschrijft, wordt dikwijls gewerkt op het toepassingsniveau. Leerlingen krijgen bij alle behandelde thema's de kans om actief met de leerstof aan de slag te gaan. Er is een groot aantal verwervings- en verwerkingsopdrachten, oefeningen en taken. Binnen de 'integrale opdrachten' zijn er relevante opdrachten die de beheersing van de leerplandoelstellingen voor opvoedkunde verder uitdiepen en verbreden. Het inhoudelijk verband tussen de deelopdracht voor opvoedkunde en de deelopdrachten voor de andere componenten is niet altijd duidelijk. De leerlingen leren dikwijls aan de hand van reële contexten. Er wordt hierbij in sterke mate gebruik gemaakt van de actualiteit en van de leefwereld van de leerlingen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De samenstelling van kleinere groepen voor de 'integrale opdrachten' bevordert het bereiken van de leerplandoelstellingen voor expressie en huishoudkunde. De organisatie van de verschillende componenten van de 'integrale opdrachten' in de lesweek en de spreiding ervan over een langere periode belemmert soms een samenhangende aanpak.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Een aantal lessen voor de component expressie vindt plaats in voldoende grote en grotendeels met gepaste leermiddelen uitgeruste lokalen die evenwel niet voldoen op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Er is evenmin ICT-uitrusting aanwezig.

Voor huishoudkunde en opvoedkunde beschikt de school over lokalen die aan de minimale vereisten van het leerplan voldoen. ICT-infrastructuur is evenwel te weinig aanwezig.

De lessen natuurwetenschappen worden gegeven in wetenschapslokalen met basisuitrusting, internetaansluiting en mogelijkheid tot projectie. Voor de meeste leerplanonderdelen voldoet het didactisch materiaal aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. Het didactisch materiaal voor fysica is veelal verouderd en onvoldoende in aantal, wat het vlot organiseren van demonstratieproeven en laboratoriumoefeningen bemoeilijkt. Recent werden extra computers aangekocht voor de wetenschapslokalen. ICT wordt regelmatig als leermiddel in de lessen gebruikt bij bijv. visualisaties en bij zoekopdrachten in het kader van de 'integrale opdrachten'.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie van en rapportering over de leerplandoelstellingen voor expressie en huishoudkunde gebeurt aan de hand van de evaluatie van de deelopdrachten binnen de 'integrale opdrachten'. Deze evaluatie en rapportering handelt over de leerplandoelstellingen van expressie en huishoudkunde voor zover deze overeenstemmen met de competenties en deelcompetenties van de opleiding. Er is geen totaalbeeld over het bereiken van de leerplandoelstellingen omdat het evaluatiesysteem gericht is op de competenties en deelcompetenties. De mate waarin leerlingen de competenties beheersen, wordt gescoord op een vierpuntschaal van onvoldoende tot zeer goed op basis van hun prestaties binnen de 'integrale opdrachten'. Daarnaast krijgen de leerlingen ook punten op diezelfde opdrachten, wat het evaluatiesysteem complex maakt. Er is zelfevaluatie door de leerlingen en er zijn ook sporen van peerevaluatie. Het evaluatiesysteem is criteriumgericht, maar de criteria zijn niet altijd voldoende duidelijk in concreet waarneembaar gedrag geformuleerd. De hiaten in het aanbod van expressie en huishoudkunde zijn weerspiegeld in de evaluatie.

De evaluatie van het vak opvoedkunde is evenwichtig gespreid over alle onderdelen van het leerplan. Het beoogde beheersingsniveau is minder evenwichtig: er wordt gepeild naar ondersteunende kennis, inzicht en toepassing, maar het aandeel van inzichtelijke opdrachten en toepassingen stemt niet altijd overeen met het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. De frequentie van oefeningen, voorbeelden, toepassingen en casussen in de evaluatie stijgt in de tweede graad van het eerste naar het tweede leerjaar, maar is niet steeds voldoende hoog. Sommige toepassingsopdrachten peilen veeleer naar reproductie van kennis omdat ze geen transfer in andere contexten nastreven. De evaluatie van het dagelijks werk is representatief voor de evaluatie van de examens. Leerlingen worden van nabij opgevolgd aan de hand van zeer frequente toetsen en opdrachten. De leerlingenresultaten voor de onderzochte componenten zijn goed. Er zijn heel weinig tekorten. Indien er tekorten zijn, vallen ze samen met tekorten voor andere vakken.

Voor natuurwetenschappen zijn de toetsen en examens verzorgd en visueel ondersteund. De vraagstelling is gevarieerd en peilt naar kennis, inzicht en toepassing. Het beheersingsniveau van de vraagstelling is wisselend: sommige vragen zijn gericht op de leerplandoelstelling, andere enkel op de leerinhoud, sommige vragen zijn contextrijk en vertrekken van voorbeelden, andere zijn louter reproductief. De evaluatiepraktijk is onvolledig wegens het onvoldoende opnemen van de algemene doelstellingen (6.2.2. onderzoekend leren). Bij de beoordeling van laboratoriumoefeningen weegt vooral de verslaggeving door en is het niet altijd duidelijk hoe dit wordt meegenomen in het dagelijks werk. De vakgroep heeft nog geen heldere criteria uitgewerkt om ook de vakvaardigheden en -attitudes te beoordelen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerbegeleiding is gekenmerkt door een sterke preventieve aanpak. Er is aandacht voor gestructureerd leren en voor planmatig en methodisch werken. Dit blijkt onder meer uit het overzichtelijk en goed gedocumenteerd studiemateriaal, uit de duidelijke leer- en werkafspraken, de leerstofoverzichten, de werkmodellen en uit de schrijfkaders bij toetsen en examens. De aandacht voor het bieden van structuur gaat te weinig gepaard met het uitdagen van leerlingen om het eigen leren gaandeweg zelf in handen te nemen. Binnen de 'integrale opdrachten' is er aandacht voor reflectie op het eigen functioneren. Het leren gebeurt aan de hand van activerende en gevarieerde werkvormen, waarbinnen coöperatief leren veelvuldig aan bod komt. Het leerklimaat is veilig en ondersteunt het leren. Het elektronisch platform biedt ondersteunend studiemateriaal en extra oefenmateriaal. Voor leerlingen met specifieke noden zijn er extra inspanningen. Leerlingen worden van zeer nabij opgevolgd aan de hand van frequente toetsen, taken en opdrachten. Remediëring voor leerlingen die dit nodig hebben, is inherent aan de aanpak.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

Door wijzigingen in de lessentabel en in de opdrachten van personeelsleden is het interne overleg vooral gericht op organisatorische aanpassingen en op het ondersteunen van leraren die een nieuwe of aangepaste opdracht opnemen. Deze wijzigingen worden door het team goed opgevangen. De teamleden spannen zich in om van elkaar te leren en elkaar te ondersteunen. Er is nog ruimte voor meer inhoudelijk overleg met het oog op een nog sterker op het leerplan afgestemd onderwijsaanbod voor expressie en huishoudkunde en op een verhoogde kwaliteit van de evaluatiepraktijk voor het geheel van het specifieke gedeelte.

3.1.1.7 Frans in bso derde graad in de studierichting Kantoor en Verkoop (leerplan D/2012/7841/058)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen basisvorming en specifieke vorming in voldoende mate. Materiële voorzieningen en leermiddelen zijn aanwezig en worden ingezet. De evaluatie is representatief. De leerlingen worden uitstekend ondersteund in hun leerproces.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Alle leerplandoelstellingen van de basisvorming en specifieke vorming worden globaal gezien aangeboden. De leerlingen realiseren deze in voldoende mate. De leraren verbinden in hun overzichtsdocumenten oefeningen en opdrachten expliciet met de leerplandoelstellingen. Kennis wordt grondig opgebouwd en ingeoefend in reële gebruikscontexten. Luister-, lees-, spreek-, en gespreksvaardigheid worden voortdurend ingeoefend.

De lees- en luisterteksten uit het leerboek, aangevuld met eigen materiaal, vormen de kern van het lesgebeuren. De communicatie tijdens de lessen verloopt grotendeels in het Frans. Wat de leerlingen betreft is er qua spreekdurf echter een vrij grote heterogeniteit. Door het hoge interactieve gehalte van de lessen krijgen de leerlingen een voortdurende training in luister- en gespreksvaardigheid. De leerstrategieën voor de vijf vaardigheden krijgen voldoende aandacht in de lespraktijk. Leerlingen oefenen een aantal strategieën doelgericht in. De Franstalige cultuur wordt in de klas gebracht via het leerboek, films en chansons. De uitdagende opdrachten voor de leerlingen van het eerste leerjaar van de derde graad tijdens de uitstap naar Parijs zijn een sterke stimulans voor spreekdurf en de verhoging van gespreksvaardigheid.

De leraren vullen het gebruikte leerboek doelgericht aan met uitgewerkte bundels in functie van het realiseren van de specifieke doelstellingen van de studierichting Kantoor en Verkoop. Er is veel aandacht voor (het inoefenen van) beroepsspecifieke taaltaken zoals telefoneren en klanten ontvangen.

In het tweede jaar van de derde graad realiseren de leerlingen een aantal taaltaken in functie van de geïntegreerde proef zoals het onthalen van bezoekers, telefoneren, solliciteren en andere beroepsspecifieke opdrachten.

Het opstellen/ aanpassen van professionele documenten komt minder aan bod en vertoont minder variatie in soorten documenten. De vakgroep is zich hiervan bewust en nam het initiatief verdere afspraken te maken met de leraren van het specifieke gedeelte Kantoor/Verkoop om het aanbod uit te breiden.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Leraren doen inspanningen om ervoor te zorgen dat de nodige audiovisuele apparatuur ter plaatste aanwezig is voor het realiseren van de onderwijsdoelen. Apparatuur om beeld- en geluidsfragmenten af te spelen, dvd's en andere didactisch materiaal is verzameld in een kast in de leraarskamer, beschikbaar voor de volledige vakgroep. Verder kan de vakgroep via reservatie beschikken over één van de computerlokalen. Maar uit de lesbezoeken blijkt dat de steeds wisselende klaslokalen waarin de lessen Frans derde graad bso Kantoor en Verkoop doorgaan dikwijls het tegendeel zijn van een leerkrachtige omgeving. De school geeft wel aan dat ze een inhaalbeweging ingezet heeft. ICT- wordt door leerlingen en leraren op bepaalde momenten efficiënt ingezet zoals de presentatie die leerlingen maken ter ondersteuning van hun mondeling examen. Maar de mate waarin dat gebeurt in de dagelijkse lespraktijk blijkt niet uit de ter beschikking gestelde documenten.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De resultaten van de leerlingen zijn goed tot zeer goed en worden onderbouwd door frequente vaardigheidsgerichte toetsing. Er zijn weinig onvoldoendes op jaarbasis. Zowel in het dagelijks werk als in de examens van het schooljaar 2013-2014 komen alle leerplancomponenten evenwichtig aan bod. De evaluatie gebeurt functioneel en in voor de leerlingen zinvolle contexten. Vanaf schooljaar 2014-2015 kiest de school voor permanente evaluatie in de derde graad bso. In de praktijk bestaat de evaluatie uit gespreide kleine en grote toetsen en is er nog een weg af te leggen om permanente evaluatie in de ware zin van het woord te realiseren. Alle leerplancomponenten komen evenwichtig aan bod. De beoordeling van productieve vaardigheden wordt geobjectiveerd door middel van transparante criteria. De evaluatie is ingebed in communicatieve contexten. De leerlingen zijn op de hoogte van de verwachtingen en de evaluatiecriteria. De vakgroep experimenteert op het moment van de doorlichting met concreet uitgeschreven evaluatiecriteria voor de vakgebonden attitudes, met het oog op het gebruik ervan in alle leerjaren. Kennis wordt in functionele contexten bevraagd. De vaardigheidsoopdrachten situeren zich in een toepasselijke beroepsspecifieke context afhankelijk van de studierichting. De overzichtslijsten, die de leraren laten opnemen in de toetsmapjes van de leerlingen, geven aan dat er een evenwichtige en frequente evaluatie van vaardigheden gebeurt.

De vakgroep volgt wat evaluatie betreft de afspraken op schoolniveau. De verhouding kennis (40%) – vaardigheden (60%) is voor Frans schoolbreed vastgelegd. In de derde graad bso vormen alle toetsen en opdrachten het eindresultaat per rapport. Deze eindresultaten per rapport worden vanaf het tweede rapport opgeteld om een beeld te geven van de vorderingen van de leerling. De vakgroep vervolledigt deze afspraken vakspecifiek met een evenwichtige puntenverdeling voor de verschillende vaardigheden. Het zal een uitdaging vormen voor de vakgroep om in dit nieuwe systeem het evenwicht in kennis/vaardigheden dat er nu is te behouden en na te denken over het gewicht dat elke vaardigheid in de schaal legt.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren organiseren het volledige onderwijsleerproces in functie van de leerlingen. Daardoor slagen zij er in een stimulerend, ondersteunend en veilig klasklimaat te creëren. De lessen zijn helder gestructureerd en voldoende afwisselend. Vaardigheden en kennis worden in de klas stevig ingeoefend, zonder daarbij het zelfstandig leren uit het oog te verliezen.

De klasgroepen zijn over het algemeen klein en de leraren maken daarvan gebruik om de leerlingen nauwgezet te begeleiden in hun leerproces. De leerlingen beschikken over de nodige overzichten, studeertips, schema's en ander ondersteunend materiaal.

Aan de verbetering van toetsen en examens wordt voldoende aandacht besteed. Leerlingen krijgen, indien nodig, aanvullende opdrachten en/of extra uitleg.

De vakgroep heeft over de graden heen de stand van zaken betreffende aanbod en evaluatie nog niet grondig bestudeerd om op die manier tot een concrete leerlijn voor alle vaardigheden te komen. Deze leerlijn is al wel concreet uitgewerkt binnen de derde graad. Verfijning van de leerlijnen, die op basis van leerplandoelstellingen en handboeken al aanwezig zijn, over de graden heen blijft een uitdaging voor de toekomst.

Deskundigheidsbevordering

Recent overlegt de vakgroep Frans, naast de talrijke informele overlegmomenten, ook structureel over een aantal thema's die verder gaan dan louter praktische afspraken. Er is een aanzet om tot afspraken te komen in functie van de verticale en horizontale samenhang. Dit uit zich o. a. in een aantal recent ontwikkelde ondersteunende documenten zoals de evaluatiecriteria voor de vakgebonden attitudes. Maar hier is toch nog een weg af te leggen.

Naast gezamenlijke keuze voor de Franstalige film en een extra muros per graad, maakt de vakgroep nu ook afspraken over de wijze waarop deze activiteiten ingeschakeld worden in het leerproces van de leerlingen.

Er is ook een overkoepelende vakgroep moderne vreemde talen opgestart. De vakgroepen Engels, Frans en Duits hebben overleg opgezet om de gelijkgerichtheid in het modernevreemdetalenonderwijs binnen de school te verhogen en om van elkaar te leren. De hulp van de pedagogische begeleiding wordt ingeroepen om de nieuwe dynamiek, die in de vakgroep ontstaan is, te ondersteunen. Het aantal gevolgde vakspecifieke bijscholingen is toegenomen de afgelopen jaren.

3.1.1.8 Specifiek gedeelte verzorging in bso derde graad in de studierichting Verzorging (leerplan D/2014/7841/033)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Niet alle doelstellingen komen aan bod en het beheersingsniveau is onvoldoende praktijkgericht. De beperkte infrastructuur en uitrusting bemoeilijken de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Het nieuwe leerplan, in voege voor de hele graad sinds vorig schooljaar, werd niet consistent geïmplementeerd. Verschil in tempo en kwaliteit van implementatie tussen de leerjaren en vakken belemmerden de voorbije jaren de leerplanrealisatie.
---	--

De leerplandoelstellingen in verband met de algemene doelstelling 'binnen een welomschreven opdracht communiceren' (AD2) en 'binnen een welomschreven opdracht in een organisatie in een team werken'(AD3) komen onvoldoende aan bod. Volgende leerplandoelstellingen zijn niet terug te vinden in het aanbod: 'bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren' (1.10) en 'aan concrete projecten en/of acties m.b.t. gezondheidsbeleving en instandhouding participeren' (4.6).

Leerplandoelstellingen die te maken hebben met het toelichten van de menselijke ontwikkeling, de lichaamsstelsels en bijhorende ziektes en aandoeningen nemen veel tijd in beslag ten nadele van leerplandoelstellingen die gericht zijn op ontwikkelingsstimulerend en belevingsgericht handelen. Dit maakt dat het beheersingsniveau te kennisgericht is en zich minder situeert op het toepassingsniveau zoals het leerplan vereist. In de loop van vorig schooljaar is er een kentering gekomen naar meer praktijkgericht onderwijs in betekenisvolle contexten. Deze evolutie is echter nog te pril om te kunnen spreken van competentieontwikkend onderwijs zoals het leerplan verwacht.

De school biedt de leerplandoelstellingen onvoldoende geïntegreerd aan. De school heeft de leerplandoelstellingen verdeeld over drie componenten: 'pedagogisch handelen', 'directe zorg' en 'indirecte zorg'. Deze indeling is niet ideaal voor het geïntegreerd aanbieden van leerplandoelstellingen. Enkel tijdens 'stage' en zeer beperkt tijdens enkele projectweken komen de leerplandoelstellingen geïntegreerd aan bod. De stageopdrachten zijn nog steeds impliciet gelinkt aan één van de drie componenten en stimuleren onvoldoende het geïntegreerd verwerven van de leerplandoelstellingen.

Het lerarenteam overlegt structureel met de leraren van de tweede graad en met het zevende specialisatiejaar. Het aanbod bouwt voldoende voort op de tweede graad maar bevat al te veel elementen van complexe zorg die meer thuishoren in het zevende specialisatiejaar.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het didactisch materiaal en de schooluitrusting ondersteunen onvoldoende de leerplanrealisatie. De didactische keukens hebben te weinig kookeilanden in functie van de grootte van de lesgroepen en beschikken niet allemaal over de ruimte om samen een maaltijd te nemen of om een theoretisch lesmoment in te bouwen. Dit beperkt de leerkansen van de leerlingen. De praktijklokalen voor directe zorg zijn te klein en beschikken over te weinig didactisch materiaal om een krachtige leeromgeving te creëren. De opleiding Verzorging beschikt niet over een ruim polyvalent lokaal wat het geïntegreerd en gedifferentieerd aanbieden van leerplandoelstellingen bemoeilijkt.
---	---

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De ICT-infrastructuur in de leslokalen is beperkt. In de mate van het mogelijke maken de leraren gebruik van ICT om hun lessen te ondersteunen.

De evaluatie dekt grotendeels de leerinhouden maar is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk is eerder kennisgericht en onvoldoende praktijkgericht. Doelstellingen met 'omschrijven en toelichten' komen meer aan bod dan doelstellingen met 'handelen en aanwenden'. De doelstellingen rond reflecteren zitten correct vervat in de evaluatie. De hiaten in het onderwijsaanbod zijn logischerwijze ook terug te vinden in de evaluatiepraktijk. Tot vorig schooljaar bevatte het evaluatiesysteem van stage de leerplandoelstellingen uit het oude leerplan. Recentelijk schakelde de school over op een digitaal evaluatiesysteem voor stage waarin alle nieuwe leerplandoelstellingen vervat zitten met bijhorende duidelijke evaluatiecriteria.

Schriftelijke testen bevragen te vaak theorie in een betekenisloze context. Ook hier is in de loop van vorig schooljaar een evolutie ontstaan naar een meer praktijkgerichte vraagstelling. Schriftelijke toetsen zijn nog steeds een dominante evaluatiemethodiek en dit staat in contrast met de vele actieve werkwoorden in het leerplan (uitvoeren, aanwenden, handelen, organiseren, communiceren, ...). Sommige leraren werken met checklists bij praktijkopdrachten en zelfevaluatie. Dit zijn voorbeelden van meer competentiegericht evalueren maar deze worden weinig meegenomen in de beoordeling.

De leraren geven voldoende aan wat de leerlingen moeten kennen voor toetsen en wat de verwachtingen zijn bij opdrachten. Voor de component 'indirecte zorg' is de link tussen de evaluatiecriteria en leerplandoelstellingen onduidelijk. Leerlingen worden geëvalueerd op vaardigheden en attitudes die niet allemaal te linken zijn aan het leerplan.

De geïntegreerde proef (GIP) bestaat uit verschillende stageopdrachten en vakoverschrijdende opdrachten. De stageopdrachten zijn losse schriftelijke opdrachten die elk apart impliciet verwijzen naar één van de componenten. De vakoverschrijdende opdrachten zijn terug te brengen tot opdrachten van project algemene vakken (PAV). Van een echt geïntegreerde opdracht is geen sprake. De school informeert de ouders en leerlingen grondig over het verloop van de GIP. Deze informatie geeft geen overzicht van de mate waarin de verschillende onderdelen bijdragen tot het eindoordeel. De kwaliteit van de GIP is onvoldoende om bij te dragen tot een geïntegreerde evaluatie van de leerplandoelstellingen.

De leerlingen kennen het gewicht van elke component en stage in de eindevaluatie maar niet de bijdrage van de verschillende opdrachten en toetsen. Bij praktijkopdrachten is het niet duidelijk hoe de score tot stand komt en wat de evaluatiecriteria zijn. Over het geheel is de evaluatiepraktijk voor leerlingen onvoldoende transparant.

Rapporteringspraktijk Het rapport vermeldt per component en sinds dit schooljaar ook voor stage een cijfer en een totaalcijfer voor heel het specifieke deel van de opleiding Verzorging. De commentaren in het rapport zijn beknopt en onvoldoende gelinkt aan leerbegeleiding.

De zelfevaluatie van de leerlingen en de evaluatiedocumenten van de stagebegeleider en stagementor geven sinds dit schooljaar een duidelijk beeld van waar een leerling zich situeert ten opzichte van de onderwijsdoelstellingen. De feedback en werkpunten worden geregistreerd in de stagemap. De leerlingen hebben voldoende zicht op hun leervorderingen.

Leerbegeleiding De leerbegeleiding ondersteunt de leerlingen in het bereiken van de
Preventief leerplandoelstellingen. De leerlingenresultaten zijn behoorlijk. Er is voornamelijk
Curatief aandacht voor preventieve leerbegeleiding.

De preventieve leerbegeleiding komt tot uiting op verschillende vlakken. De leerlingen zijn actief betrokken bij de lessen. Verschillende lessen spelen in op de ervaringen en de belevingswereld van de leerlingen. Het studiemateriaal is overwegend gestructureerd en afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Het lerarenteam besteedt de nodige aandacht aan vaktaal en begripsvorming. De schriftelijke toetsen bevatten duidelijke schrijfkaders. Differentiatie tussen leerlingen gebeurt echter zeer weinig. Remediëring is niet structureel ingebed en is leraarafhankelijk.

De begeleiding op stage is zeer intensief. Tekorten tijdens stage worden snel opgemerkt en geremedieerd.

De schoolgebonden afspraken rond stimulerende, compenserende, remediërende en differentiërende (sticordi-) maatregelen worden opgevolgd.

Deskundigheidsbevordering Recentelijk is de vakgroep Verzorging opgestart. Deze groep stroomlijnt de vernieuwingen binnen Verzorging om te komen tot een gelijkgerichte implementatie van het nieuwe leerplan. De vakgroep staat nog in zijn kinderschoenen en heeft nog niet op alle onderwijskundige vlakken zijn vruchten afgeworpen. De ontwikkelingsdynamiek is merkbaar in de recente vernieuwingen. De leden van de vakgroep volgen frequent bijscholing. Deze kaders nog onvoldoende in een langetermijnvisie.

3.1.1.9 Secretariaat in het specifiek gedeelte in tso derde graad Secretariaat-talen (leerplan D/2010/7841/005)

Voldoet

De school realiseert goed de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het onderwijsaanbod is volledig. De leerplandoelstellingen van de zes clusters worden effectief aangeboden.

Er is tevens een evenwichtige aandacht voor kennis, vaardigheden en attitudes om als verantwoordelijke binnen een administratie te functioneren.

Het aanbod is goed afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen. Dankzij de ondersteunende ICT-doelstellingen leren de leerlingen vlot met courante kantoorsoftwarepakketten werken. Hierbij eist de school nog te weinig op het vlak van ergonomisch werken. Voor het aanleren van praktische vaardigheden ontbreekt bovendien een meer professionele leeromgeving. Uitbreidingsdoelstellingen komen goed aan bod, zoals het betrekken van leerlingen bij de organisatie van een schoolevenement en het maken van een website. De aandacht van de leerlingen wordt ook geregeld gevestigd op de evoluties in 'secretaresse-land'.

De samenhang met de zakelijk-communicatieve aspecten wordt uitstekend gerealiseerd. Vooral in de geïntegreerde proef (GIP) is er een sterke integratie van het vreemde talenonderwijs in de administratieve opdrachten. Als onderdeel van de GIP verrichten de leerlingen van het tweede leerjaar een 'kijk-, luister- en doestage'. De opdrachten zijn niet van die aard dat de leerlingen voldoende effectief participeren aan een reële arbeidspost en alzo secretariële vaardigheden verwerven in het bedrijf. De stageplaats wordt onvoldoende als werkplek benut. Wel verzamelen en verwerken de leerlingen relevante bedrijfsinformatie. Op deze manier komt de school onvoldoende tegemoet aan de reglementaire voorschriften inzake leerlingenstages. De school organiseert in het eerste leerjaar nog geen leerlingenstage.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt wel over de minimale leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelstellingen, maar bouwt de leeromgeving verder niet realistisch en toekomstgericht uit. Hierdoor krijgen vooral de vaardigheidsgerichte competenties van een secretaris/secretaresse nog te weinig ontwikkelingskansen. Beroepsgebonden aspecten, zoals het ergonomisch werken, krijgen de leerlingen dan ook onvoldoende mee.

De leerlingen maken gebruik van de meest courante ICT-apparatuur en softwarepakketten. Ook het gebruik van andere, moderne media wordt geïntegreerd in de opleiding.

Toch investeert de school nog te weinig in de uitbouw van een moderne secretariële leeromgeving.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt.
	Hoewel de evaluatiepraktijk evenwichtig is opgebouwd, is het evalueren van de vaardigheden niet altijd valide. Ook het beoordelen van de attitudes is niet helemaal afgestemd op de vermelde vakattitudes in het leerplan. De evaluatie van de stage gebeurt met verantwoorde waardeschalen en de leerlingen krijgen hierbij ook de gelegenheid tot zelfevaluatie. Ook in de GIP-evaluatie is er een evenwicht tussen proces- en productevaluatie.
	De evaluatievragen en opdrachten zijn doorgaans afgestemd op het beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. Het geheel van de evaluaties gebeurt nog niet helemaal op een geïntegreerde manier.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De evaluatiepraktijk is voldoende transparant. Leerlingen weten voor welk deel de evaluatie meetelt in de eindbeoordeling.
	De school zorgt bij de aanvang van het schooljaar niet voor een aangepaste leerbegeleiding voor instromers. Leerlingen met achterstanden op het vlak van tienvingerblindtypen of het vlot hanteren van softwarepakketten krijgen tijdens de lessen bijzondere aandacht van de leraar.
Inbreuk(en) op regelgeving	Eventuele remediëringsinitiatieven berusten in de eerste plaats bij de leraren.
	De organisatie van de stage is niet conform het KB betreffende de bescherming van de stagiairs "BVR van 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, art. 14, §1 en 15, §1, 21°" en omzendbrief "SO/2002/09: Leerlingstages in het voltijds secundair onderwijs, rubrieken 2 en 7".

3.1.1.10 Gezondheid en welzijn , psychologie en pedagogiek , toegepaste fysica , toegepaste chemie , stage en seminarie in tso derde graad van de studierichting Gezondheids- en welzijnswetenschappen (leerplan 2002/0279/041)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt. De evaluatie is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leerlingenresultaten zijn goed.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	In het onderzoek naar het specifieke gedeelte komen volgende componenten aan bod: 'gezondheid en welzijn', 'psychologie en pedagogiek', seminarie, stage, toegepaste fysica en toegepaste chemie. Voor alle componenten is het aanbod volledig en meestal voldoende gericht op het te verwachte beheersingsniveau. De leraren hebben een leerlijn uitgewerkt die rekening houdt met de voorbereiding van de leerlingen op de stages. Zo start men in het eerste jaar van de derde graad onder andere met de leerplandoelstellingen in verband met de basisattitudes en zorgende vaardigheden. De verschillende componenten zijn niet altijd consequent op elkaar afgestemd, waardoor overbodige herhalingen ontstaan en efficiënte lestijd verloren gaat.

In de component 'gezondheid en welzijn' krijgen de leerlingen gerichte opdrachten en oefeningen ter voorbereiding op de kennismaking met de werkvloer. De veeleer cognitieve doelstellingen worden in een latere fase behandeld. Hiermee creëren de leraren de mogelijkheid om deze meteen af te zetten tegen de praktijkervaringen van de stage. De doelstellingen rond visies en modellen in verband met zorg worden in voldoende mate gerealiseerd en krijgen tevens ruime aandacht in de stageopdrachten. Vooral in het tweede jaar van de

opleiding situeren sommige thema's rond zorgende vaardigheden en zorg bieden, zich nogal diepgaand tot op het niveau van de zorgkundige en verpleegkundige benaderingen. Zo gaat er onder andere veel aandacht naar incontinentie en decubitus ten koste van frequent voorkomende aandoeningen zoals koorts en verkoudheden en worden zorgkundige handelingen zeer uitgebreid in het cursusmateriaal opgenomen. Dit werkt belemmerend voor een brede invulling van de studie- en beroepsmogelijkheden. Voor de doelstellingen rond gezondheidsvoorlichting en –opvoeding zijn er overkoepelende opdrachten met het vak seminarie en stage. Het studiemateriaal is niet voor alle thema's geactualiseerd en afgestemd op de evoluties in het werkveld.

Binnen de component 'psychologie en pedagogiek' is het aanbod zeer toepassingsgericht. De verschillende thema's uit het leerplan komen evenwichtig aan bod. Doelstellingen worden meestal in het cursusmateriaal opgenomen en krijgen een leerplangerichte invulling. De leerlingen krijgen uitdagende opdrachten voor het verwerven van basisinzichten. De doelstellingen rond sociale vaardigheden worden in samenwerking met seminarie voldoende gerealiseerd en afgetoetst aan de leer- en leefwereld van de leerlingen. Het continu integreren van stage-ervaringen en de verwijzing naar werk- en studiemogelijkheden in combinatie met de zelfreflectie vormen een meerwaarde bij het realiseren van de leerplandoelstellingen.

Voor de componenten toegepaste chemie en fysica worden de meeste theoretische leerplandoelstellingen evenwichtig aangeboden. De onderdelen kunststoffen en trillingen krijgen iets minder aandacht. Zoals het leerplan toegepaste chemie vooropstelt, wordt per leerjaar 10 uur besteed aan leerlingenpractica. Deze laboratoriumoefeningen overstijgen zelden het strikt volgen van een instructieblad. Leerlingen nemen zelf weinig initiatief en geraken op die manier minder vertrouwd met de natuurwetenschappelijke denk- en werkmethode. Voor toegepaste fysica vraagt het leerplan geen leerlingenpractica maar wel een kwalitatieve benadering ondersteund door demonstratieproeven en praktische toepassingen. Precies dit laatste komt iets minder aan bod tijdens de lessen, mede door de verouderde leermiddelen en de mindere expertise op het vlak van experimenten. Er is sporadisch aandacht voor de wetenschapsactualiteit en ICT-opdrachten.

De leerplanrealisatie voor de component seminarie krijgt een waardevolle invulling. Via projecten, studiebezoeken, gastsprekers en vakoverschrijdende opdrachten krijgen de leerlingen voldoende kansen op een gevarieerde kennismaking met verschillende organisaties binnen de gezondheids- en welzijnssector. Er gaat voldoende aandacht naar het vergelijken, analyserend en reflecterend niveau van de uitwerking. Zo loopt er in het eerste jaar een vakoverschrijdend project dat de leerlingen voorbereidt op de verdere studieloopbaan en de geïntegreerde proef en waarbij de leerlingen waardevolle feedback krijgen op zowel individuele- als groepsgebonden prestaties.

De stages situeren zich in de eerste periodes vooral op kinderen en ouderen maar krijgen al snel een ruimere invulling via een breed aanbod en de mogelijkheid tot keuzestage. Doordat de school kiest voor blokstages biedt ze de leerlingen voldoende kansen om de werkplek in haar diversiteit te verkennen. De stageopdrachten zijn in overeenstemming met het profiel van de studierichting en de stagedoelstellingen.

De geïntegreerde proef is geënt op vakoverschrijdende opdrachten en stage en wordt degelijk ondersteund vanuit seminarie. De opdrachten sluiten goed aan bij het studieprofiel.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

Omwille van het terugbrengen van het aantal lestijden voor seminarie, komt de goede werking en de leerplanrealisatie onder druk te staan. Het beleid gaat hiermee voorbij aan de verhouding tussen stages en seminarie zoals aangegeven in het leerplan. Uitgedrukt in tijd bedraagt deze verhouding zich van twee tot een lestijd. Het opleidingsteam probeert de nadelen van deze ingreep te compenseren door te snoeien in de projectwerking. De leerlingen krijgen zo minder kansen tot onder meer brede exploratie en om informatie te verzamelen, te ordenen en te verwerken. Ook hebben de leraren een aantal realisaties naar de verschillende componenten verplaatst ten nadele van uitbreidings- en verdiepingsdoelen. Deze ingreep betekent tevens een verhoging van de werkdruk bij de leraren.

Vorig schooljaar richtte de school voor toegepaste chemie en fysica het aantal lesuren in zoals het leerplan vraagt. Dit schooljaar richt ze over de graad één uur toegepaste chemie minder in. Dit weegt op de leerplanrealisatie voor toegepaste chemie, in het bijzonder op het voldoende aanbieden van leerlingenpractica.

Het gebruik van blokken voor de meeste componenten bevordert de leerplanrealisatie. Het biedt de leraren meer ruimte om de leerplandoelstellingen te realiseren en eventueel deel te nemen aan projecten.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Voor de lessen opvoedkunde en seminarie is de leeromgeving soms onvoldoende krachtig om de leerplanrealisatie te ondersteunen. Zo is er geen aangepast lokaal voor het oefenen van sociale vaardigheden. Het gebrek hieraan en de beperkte ICT-infrastructuur belemmeren de actieve werkvormen en het zelfstandig werk in de klas. De leraren vullen de aanwezige informatiebronnen aan door eigen materiaal mee te brengen naar de verschillende lokalen waar de lessen doorgaan. Voor gezondheid en welzijn kan men gebruik maken van een verzorgingslokaal waar de nodige voorzieningen aanwezig zijn.

De lessen toegepaste chemie en fysica worden gegeven in wetenschapslokalen met basisuitrusting, internetaansluiting en mogelijkheid tot projectie. Voor de meeste leerplanonderdelen voldoet het didactisch materiaal aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. Maar het fysicamateriaal is veelal verouderd wat het vlot organiseren van demonstratieproeven bemoeilijkt. Recent werden extra computers aangekocht voor de wetenschapslokalen. ICT wordt nog niet regelmatig als leermiddel in de lessen toegepaste chemie en fysica gebruikt.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie van 'psychologie en pedagogiek' en 'gezondheid en welzijn' is volledig en van een behoorlijk niveau. De leerplandoelstellingen op vaardigheidsniveau worden hoofdzakelijk geëvalueerd in het dagelijks werk en via de stages. Niet voor alle componenten zijn de evaluatiecriteria consequent aanwezig. De toets- en examenvragen situeren zich meestal zowel op kennis- als op vaardigheidsniveau. In een enkel geval overheerst het reproductieve karakter van de vragen wat niet in verhouding is tot het beheersingsniveau. Door het hergebruik van een groot deel van de examenvragen komt de validiteit van de examens in gevaar.

Voor toegepaste chemie en fysica is de evaluatiepraktijk evenwichtig verdeeld over de verschillende leerplanonderdelen. De vraagstelling bij toetsen en examens peilt meer naar kennis dan naar inzicht en toepassing. Het beheersingsniveau van de vraagstelling is wisselend: sommige vragen zijn gericht op de leerplandoelstelling, andere enkel op de leerinhoud, sommige vragen zijn contextrijk en vertrekken van voorbeelden, andere zijn louter reproductief. Vooral voor toegepaste fysica is de evaluatiepraktijk minder volledig. Volgende aspecten komen weinig aan bod: kwalitatief toepassen en interpreteren en grafische verbanden weergeven. De beoordeling van de laboratoriumoefeningen gebeurt via zelfevaluatie. Gezien het weinig uitdagend karakter van de opdrachten herleidt de zelfevaluatie zich veeleer tot een formeel gegeven.

Seminarie wordt beoordeeld aan de hand van opdrachten, projecten en zelfevaluatie. Voor stage sluiten de evaluaties aan bij de leerplandoelstellingen. Zowel de tussentijdse evaluatie als de eindevaluatie van de stage is representatief. De zelfevaluatie van de leerlingen en de evaluatiedocumenten van de stagebegeleider zorgen voor een correcte beeldvorming van de leerling. Door feedback en werkpunten niet te registreren in de rapportering verliest deze aan transparantie.

De resultaten voor de onderzochte componenten zijn behoorlijk tot goed. Indien er tekorten zijn vallen deze meestal samen met tekorten voor andere vakken. De participatie aan de vervolgopleiding op het niveau professionele bachelor is hoger dan het Vlaams gemiddelde, het studiesucces is echter lager. Een beperkte verwerking van grote leerstofgehelen door de leerlingen en weinig aanzet tot zelfsturend leren, kunnen hierbij een rol spelen.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Voor psychologie en pedagogiek, gezondheid en welzijn en seminarie gaat er voldoende aandacht naar de preventieve en curatieve begeleiding van de leerling via onder andere studietips, het opmaken van een planning en het geven van gerichte feedback. Taken en opdrachten, artikels, beeldmateriaal, verwijzingen naar internetsites en studiebezoeken vormen een waardevolle aanvulling voor het geheel.

Actieve werkvormen vormen hier meestal de basis van het lesgebeuren. De verwerking van de opdrachten en het aanvullen van de cursus gebeurt leraargebonden nog te veel onder begeleiding, wat het zelfstandig handelen en het verwerken van de leerstof beperkt.

Het ondersteunend cursusmateriaal daarentegen is niet aangepast aan het niveau van de opleiding. Het biedt weinig structuur en is een samenraapsel van verschillende stijlen en bronnen, een inhoudsopgave en evaluatiecriteria zijn niet consequent aanwezig. Dit belemmert het leren bij de leerlingen en biedt onvoldoende uitdaging om een hoger niveau te bereiken. Het bereidt de leerlingen onvoldoende voor op een verdere studieloopbaan.

Toegepaste chemie en fysica vormen hierop een uitzondering. Het studiemateriaal is hier wel goed gestructureerd en de leerstof wordt duidelijk afgebakend. Het materiaal is op het juiste beheersingsniveau uitgewerkt. Het bevat voldoende instructies tot het leren van de leerstof. Waar nodig worden remediëringslessen gegeven.

Deskundigheidsbevordering Naast de vakgroepwerking personenzorg is er voor de opleiding Gezondheids- en welzijnswetenschappen een aparte vakgroepwerking gestart. Zij hebben werk gemaakt van een gelijkgerichte visie op de opleiding, het uitzetten van leerlijnen en de organisatie van seminarie en stage. Het afstemmen van de inhoud, de werkvormen en de evaluatie van de verschillende vakken van het specifieke gedeelte op elkaar vraagt nog aandacht.

*Overleg
Vorming*

De vakgroep besteedt veel aandacht aan de organisatie en de begeleiding van de stages en de geïntegreerde proef. Zij werken hiervoor samen met de vakken van de basisvorming.

Sommige leraren volgen vakgerichte bijscholingen. De implementatie hiervan blijft veeleer beperkt.

3.1.1.11 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

- Doelgerichtheid** De visie en planning voldoen. De VOET-werking kadert binnen de algemene schoolvisie en binnen een traditie van brede vorming en van extracurriculaire activiteiten. De school streeft ernaar de VOET via diverse bestaande activiteiten en projecten te realiseren. Naast vele vakoverschrijdende projecten leveren ook de diverse vakgroepen een bijdrage via de vakken. De bijdrage van de bestaande projecten en vakken werd in kaart gebracht. De school kreeg daardoor zicht op een aantal lacunes, die bijgestuurd werden. Er is de intentie op geregelde tijdstippen zowel de bestaande activiteiten en de projecten, als het nastreven van de VOET binnen de vakken te inventariseren en bij te sturen.
- Ondersteuning** De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. De organisatie en coördinatie van de VOET is in handen van een coördinator met ondersteuning van de directie. Samen vormen zij de werkgroep Vakoverschrijdend Leren die verantwoordelijk is voor de opvolging, bijsturing en het up-to-date houden van het draaiboek. Ook de coördinatie van de registraties, evaluaties en bijsturingen horen tot de taak van deze werkgroep. Er zijn wel heel wat leraren actief bij kwaliteitsvolle vakoverschrijdende projecten betrokken, waardoor er een voldoende draagvlak is. De communicatie over de VOET-werking verloopt via de personeelsvergaderingen. Er zijn plannen om een bredere VOET-werkgroep op te starten.
- Doeltreffendheid** Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd. De school gaat de werking van de vakoverschrijdende initiatieven na onder meer in relatie tot de beoogde VOET en de bereikte leerlingengroepen. De invulling van de VOET binnen de vakken wordt inhoudelijk weinig opgevolgd. Een groeiomgelegenheid in de VOET werking van de school is het herordenen van de VOET in zinvolle consistente gehelen, waarbij alle VOET samen gelezen worden, en dit in functie van de eigen doelen.
- Ontwikkeling** Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van breedte en/ of effectiviteit. De professionalisering van de leraren is tot nu toe vooral gericht op de registratie van zowel vakgebonden als vakoverschrijdende activiteiten. De schoolleiding zorgt wel voor stimuli om het vakoverschrijdend werk te activeren. Het bestaande draaiboek zal jaarlijks bijgewerkt en aangepast worden. De schoolleiding moedigt beginnende leraren aan om actief bij te dragen. Deze krijgen kansen om zich te in te werken en te engageren.

Mentale gezondheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De school streeft deze eindtermen na vanuit een rijk en gevarieerd aanbod van zinvolle initiatieven. De eindtermen omgaan met emoties en problemen komen onder andere aan bod in het project 'Anders zijn' in de eerste graad, een driedaagse in functie van teambuilding in de tweede graad tso en bso en het project weerbaarheid in de tweede graad bso. Aan het omgaan met eigen ontwikkeling en relaties wordt in de drie graden aandacht besteed in doelgerichte meerdaagse projecten. Kunst en cultuur komen bij alle leerlinggroepen aan bod via de vakken, het opstarten van een schoolkoor en een gedichtendag.
Politiek-juridische samenleving	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De school streeft deze eindtermen na vanuit een rijk en gevarieerd aanbod van zinvolle initiatieven. De bestaande leerlinggraden scheppen de mogelijkheid te werken aan de eindtermen in verband met participatie en besluitvorming. Participatie was bovendien het GOK-thema in de periode 2011 - 2014. Binnen deze context leveren de vakken geschiedenis en PAV aanzienlijke en waardevolle bijdragen in verband met inzicht in de democratie. In de derde graad gaat de aandacht vooral naar de wereld van de EU en politieke besluitvorming.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Van zodra de onderwijsinstelling het aangevraagde brandveiligheidsverslag ontvangt, kent het de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). De toestand van het oude gebouwencomplex en de penibele situatie van sommige leslokalen, gangen en speelplaatsen stellen de school voor een dubbele uitdaging. Enerzijds zijn er permanente renovatiewerken noodzakelijk en anderzijds vormt het uitgetekende masterplan een heuse uitdaging.

De onderwijsinstelling hanteert geen werkwijze die haar toelaat op een systematische manier de vastgestelde tekorten te beheersen. Ondanks de deskundige ondersteuning van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk blijven vastgestelde werkpunten aanslepen. De uitwerking van het jaaractieplan mist efficiëntie. De school verwijst hiervoor vooral naar het beperkte budget. Dit veroorzaakt een onzekerheid over de effectieve beheersing van alle vastgestelde tekorten. Voor de uitvoering van het masterplan is de school volledig afhankelijk van het bestuur.

De onderwijsinstelling informeert haar personeel via de verslagen van het comité voor preventie en bescherming op het werk. De communicatie over de stand van zaken van het masterplan gebeurt nog niet systematisch. Leerlingen worden op veiligheidsaspecten gewezen en ingezet bij het opruimen van klaslokalen.

De aanwezige deskundigheidsverslagen alsook het doorlichtingsverslag van 2007 sommen op het vlak van BVH verschillende werkpunten op. Enkele daarvan werden aangepakt (bv. de verwarming fase1, de opfrissing van lokalen en gangen), andere zijn opgenomen in het jaaractieplan (bv. de verwarming fase2, de elektriciteit), nog andere blijven onaangepakt (bv. de compartimentering, de sanitaire installaties, de EHBO-ruimte, de brandvertragende gordijnen).

Uit de al ondernomen acties en de vergelijking van de geplande acties met deze tekorten in het globale preventieplan en het jaarlijkse actieplan blijkt dat de school er niet in slaagt om deze werkpunten te verbeteren. Daardoor zijn essentiële tekorten tot op heden onopgelost.

Tijdens de doorlichting merkte de onderwijsinspectie een onaanvaardbare leeromgeving voor de lessen plastische opvoeding en expressie. In overleg met het schoolbestuur neemt de school hiervoor preventieve maatregelen vanaf 1 januari 2015. Toch blijven er talrijke verbeterpunten op het vlak van brandveiligheid, evacuatie, pictogrammen, speelplaatsen, elektriciteit, noodverlichting en bekabeling.

Het doorlichtingsverslag van 2007 wees de instelling reeds op het tekort van de sanitaire voorzieningen en op het ontbreken van een EHBO-ruimte.

De huidige doorlichting stelt vast dat daar geen gevolg werd aan gegeven. De sanitaire voorzieningen zijn niet conform de regelgeving en een EHBO-ruimte is nog steeds niet in gebruik. Daarnaast beschikt de school niet over een beheersplan inzake legionella.

De instelling krijgt een ongunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van het uitstelgedrag, de gebrekkige beheersing van vastgestelde tekorten en de feitelijke situatie op vlak van BVH, wekt het beleidsvoerend vermogen in de instelling weinig vertrouwen. Een nauwgezette opvolging van de verbetering van BVH van de leer- en werkomgeving is nodig. Dat vereist deskundige analyse en advies en daadkracht van het schoolbestuur.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het zorgbeleid vertrekt vanuit het pedagogisch project van de school, dat extra aandacht vraagt voor leerlingengroepen met specifieke noden. De leerbegeleiding is opgebouwd vanuit de visie op en ervaring met het gelijkemansonderwijs (GOK), de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en de begeleiding van leerlingen met specifieke zorgvragen. In samenwerking met het centrum leerlingenbegeleiding (CLB) kiest de school voor het drielijnenmodel. Bij de brede eerste lijn neemt elke leerkracht de rol van leerbegeleider op. Bij de tweede lijn gebeurt de coördinatie en begeleiding door de cel leerlingenbegeleiding, die verantwoordelijk is voor de opvang van leerlingen met leermoeilijkheden, leerstoornissen en socio-emotionele problemen. De cel leerlingenbegeleiding bestaat uit de leerlingenbegeleider, de drie graadcoördinatoren, de CLB-medewerker en de secretariaats-medewerker. Deze twee laatste vervullen hun rol als ondersteunende partners. Ook de Gon(geïntegreerd onderwijs)-begeleiders worden bij de leerbegeleiding betrokken. Bij de derde lijn worden schooloverstijgende leerlingenproblemen aangepakt in samenwerking met externen. De school werkt weinig expliciet met strategische en operationele doelstellingen, maar de leerbegeleiding zit wel vervat in de dagelijkse schoolwerking. De meeste acties en initiatieven groeien vaak binnen de cel leerlingenbegeleiding, gevoed vanuit de nood en zorgvragen. Een schoolvoorbeeld van de impliciete beleidsvoering is het recent opgezette leerstoornissenbeleid en het werken met dossiercoördinatoren.
- Ondersteuning** De school treft zowel preventieve als curatieve maatregelen. Zo is er in de eerste graad via het klasuurtje structureel aandacht voor 'leren leren', in de tweede graad zijn de projectdag 'leren leren' en de smartklas lovenswaardige initiatieven. Tal van initiatieven geven invulling aan het curatieve luik: huistaakklas (eerste graad), avond- en examenstudie, opvangtraject voor ex-OKAN-leerlingen, smartklas (tweede graad), inhaallessen... . Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat zowel de preventieve als de curatieve leerbegeleiding doorgedrongen is tot op het vakkenniveau. Via het recent ingevoerde leerstoornissenbeleid in de eerste graad wil de school die ondersteuningsinitiatieven waar alle leerlingen baat bij hebben, schoolbreed maken. De school heeft criteria voor de opstart van verhoogde zorg bepaald. Bij een complexere zorgvraag stelt de school in overleg met de leerling en zijn ouders een individueel begeleidingsplan met extra ondersteuningsmaatregelen op. De dossiercoördinator (elke leraar kan twee dossiers opvolgen) beheert het begeleidingsplan; de regie van de begeleiding is in handen van de cel leerlingenbegeleiding. De school heeft de intentie om haar leerstoornissenbeleid uit te breiden naar de tweede en derde graad. Concrete stappenplannen hiervoor zijn er niet. De graadcoördinatoren en de leerlingenbegeleider participeren aan de klassenraden. Ze willen handelingsplannen promoten om de opstart van remediërende trajecten te concretiseren en de klassenraden effectiever te laten werken. Concrete doelen of actieplannen hiervoor zijn nog niet ontwikkeld. De recente afbakening van het takenpakket van de leerlingenbegeleider en de

graadcoördinatoren in een functiebeschrijving ervaren de leden van de cel als positief. Wegens het verminderd leerlingenaantal en de daaruit voortvloeiende besparingen, heeft de schoolleiding beslist het aantal coördinatie-uren van de graadcoördinatoren terug te schroeven. De school bevindt zich in de ontwerpfase van een nieuw beleidskader.

- Doeltreffendheid** De school heeft een globaal zicht op de leerbegeleiding, maar de effecten worden nog niet systematisch geanalyseerd en gebruikt voor eventuele bijstellingen.
- De gegevens over de leerbegeleiding worden geregistreerd in een duidelijk gestructureerd digitale leerlingenvolgsysteem. De meeste gegevens zijn voor alle betrokken leraren toegankelijk. Steeds meer leraren maken gebruik van het leerlingenvolgsysteem. De specifieke zorgmaatregelen worden op geregelde basis geëvalueerd en, indien nodig, bijgesteld.
- Een ad hoc werkgroep maakte recent een cijferanalyse van de instroom, attestering, schoolloopbaan en uitstroom van de leerlingen. Hij formuleerde, rekening houdend met de Wetterse context, conclusies en toekomstige uitdagingen voor de school, in het bijzonder op het vlak van de leerlingenbegeleiding. De koppeling van het beleid aan deze cijferanalyse plant men zichtbaar te maken in het nog te ontwikkelen toekomstplan.
- Ontwikkeling** Voor de organisatie en de inhoudelijke invulling van de leerbegeleiding gaat de school uit van de intern aanwezige expertise (cel leerlingenbegeleiding). De graadcoördinatoren en de leerlingenbegeleider volgen gericht externe nascholing. Ze geven hun expertise door op de vergaderingen van de cel leerbegeleiding en recent ook op personeelsvergaderingen.
- De betrokkenheid van verschillende leraren bij één of ander door de school opgezet begeleidingsinitiatief, brengt een zekere professionaliseringsbeweging op gang. Voor de invulling van de leerbegeleiding op vakniveau vertrouwt de school op de professionaliteit en de verantwoordelijkheidszin van de leraren. De cel leerlingenbegeleiding heeft vorig schooljaar een bevraging bij de leraren georganiseerd om na te gaan welke leerbegeleidingsinitiatieven ze hanteren in de praktijk. Dit heeft een reflectiebeweging op gang gebracht.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De school heeft geen expliciete visie op evaluatiepraktijk die gedragen wordt door de leraren. Alleen de visie op deliberatie is formeel gemaakt in een visietekst. Het schoolreglement en de mondelinge informatie op personeelsvergaderingen maken wel een aantal krachtlijnen van de evaluatiepraktijk duidelijk: de geleidelijke vermindering van het aantal examenperiodes en het aandeel van dagelijks werk doorheen de graden voor tso, de keuze voor gespreide evaluatie voor bso met uitzondering van het derde jaar van de derde graad, het aandeel van de geïntegreerde proef in de eindevaluaties en de beoordeling van leefattitudes. De verschillen tussen de vakgroepen en tussen de verschillende leerjaren en studierichtingen binnen sommige vakgroepen maken duidelijk dat deze richtlijnen ontoereikend zijn om van een schoolbrede visie op evaluatie te kunnen spreken. Er is onvoldoende aandacht voor de leerplangerichtheid, het na te streven beheersingsniveau en het gebruik van duidelijke criteria om een valide, betrouwbare en transparante evaluatie uit te bouwen. De evaluatiepraktijk wordt onvoldoende gekoppeld aan zowel het preventieve als het curatieve luik van de leerbegeleiding.

Ondersteuning De schoolleiding biedt de leraren in hun evaluatiepraktijk voornamelijk organisatorische ondersteuning. De inhoudelijke ondersteuning om de evaluatiepraktijk uit te werken en op te volgen is echter zeer beperkt.

Het beleid neemt losstaande initiatieven om de evaluatiepraktijk bij te sturen, maar deze zijn niet gebaseerd op een grondige analyse van de huidige evaluatiepraktijk en zijn niet gebaseerd op een gedragen expliciete visie. Procedures om de evaluatiepraktijk in goede banen te leiden zijn niet opgenomen in een globaal kwaliteitszorgsysteem.

De implementatie van de evaluatiepraktijk wordt overgelaten aan de professionaliteit van de vakgroepen. Daardoor ontstaan vak- en leraarafhankelijke kwaliteitsverschillen. Leraren in parallelklassen stemmen hun evaluatiemethodiek op elkaar af, wat de gelijkgerichtheid verhoogt. Er zijn geen schoolbrede afspraken over de evaluatie van vakattitudes, waardoor deze attitudes voor verschillende vakken onvoldoende worden geëvalueerd. Over heel de school heen worden de leerlingen beoordeeld op dezelfde leefattitudes. Deze zijn onvoldoende geconcretiseerd in objectieve criteria wat een transparante beoordeling in de weg staat.

De rapportering wordt logistiek ondersteund door een adequaat digitaal rapportstelsysteem. De directie moedigt vakleraren aan om commentaar te schrijven. De klasleraar formuleert een globaal oordeel. De commentaren zijn veelal beknopt en gericht op studiehouding. Ze zijn zelden informatief wat de vakinhoud betreft en onvoldoende gelinkt aan de remediërende leerbegeleiding.

Doeltreffendheid Het beleid volgt de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk niet systematisch op. Ook op vakniveau is reflectie over de evaluatiegegevens niet ingeburgerd. Als het toch gebeurt, zoeken de leraren de verklaring voor mindere leerprestaties bij de leerlingen en gebruiken ze de vaststellingen zelden om de eigen onderwijs- en evaluatiepraktijk bij te sturen. De klassenraad stelt lage klasgemiddelden in vraag maar dit resulteert onvoldoende in een reflectie op de evaluatiepraktijk.

De rapportering van de eindresultaten is conform de regelgeving. Er is een correcte afhandeling van de processen-verbaal. De notulen van de delibererende klassenraad zijn volledig en de B- en C- attesten worden gemotiveerd. De graadcoördinatoren en de directeur volgen alle deliberaties van hun graad met het oog op uniformiteit. De uitgestelde beslissingen blijven beperkt tot uitzonderlijke gevallen. De school houdt zich aan het maximaal toegestane aantal evaluatiedagen.

In een tevredenheidsenquête geeft de meerderheid van ouders aan geregeld duidelijke informatie te krijgen over de resultaten van hun kind.

Ontwikkeling Het schoolwerkplan van 2014-2015 vermeldt evaluatie als prioritair verbeterpunt. Recente actualiseringen van de evaluatiepraktijk maken de ontwikkelingsbereidheid op schoolniveau zichtbaar: de GIP en stage mee opnemen in het rapport, afspraken met betrekking tot het aandeel van de GIP in de eindevaluatie, invoering van een meer competentiegericht evaluatie-instrument voor stage binnen Verzorging.

De vakgroepen doen een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst om hun evaluatiepraktijk bij te sturen. Evaluatie is een terugkomend thema bij nascholingen. De nascholingen zijn niet het resultaat van een behoefteanalyse en niet ingebed in een nascholingsplan.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het algemeen beleid krijgt onder impuls van de sinds september 2013 aangestelde directeur een andere invulling. De directie plant het schoolbeleid vorm te geven vanuit een vernieuwde visie. De aanleiding tot deze vernieuwing komt zowel vanuit de beperkte evolutie die de school doormaakte sinds de vorige doorlichting als vanuit de aandacht voor leerplangericht onderwijs.

In de aanloopfase naar een nieuwe beleidsstructuur laat de directeur zich ondersteunen door een deeltijds vrijgestelde beleidsmedewerker en de graadcoördinatoren. De oproep om vanuit de studiegebieden, de ICT-medewerkers en het secretariaat deel te nemen aan een beleidsgroep bleef tot op heden onbeantwoord. Bij de uitwerking van het beleidsplan (toekomstplan) laat de directie zich ondersteunen door een schoolbegeleider.

Ondanks de overgangsfase waar de school zich momenteel in bevindt, is er een vlotte dagelijkse werking van de school. De directie kan hierbij rekenen op een goed functionerende cel leerlingbegeleiding, een aantal projectgroepen die het welzijn van de leerlingen behartigen en ondersteuning van secretariaatsmedewerkers.

Via onder meer de personeelsvergaderingen en de vakgroepwerking tracht de directie het team aan te zetten tot participatief en gedragen schoolbeleid. Ondanks de goede bedoelingen verlopen de veranderingsprocessen moeizaam. De gezamenlijke doelgerichtheid ontbreekt. De door de directie genomen besparings- en bijsturingsmaatregelen botsen op weerstand. Dit samen met de beperkte overlegstructuren maken dat het draagvlak onvoldoende groot is om snel en efficiënt veranderingen door te voeren.

De context van een verminderd leerlingenaantal en dus verminderd aantal beschikbare lestijden en het verouderd schoolgebouw met vele tekorten zorgen voor extra moeilijkheden.

De directie heeft vorig schooljaar werk gemaakt van kennismakingsgesprekken met de personeelsleden. Functioneringsgesprekken bleven beperkt tot de beleidsondersteuner, de leerlingenbegeleider en de graadcoördinatoren, evaluatiegesprekken kwamen tot nog toe niet aan bod. Per graad beschikt de school over een leerlingenraad en sinds dit schooljaar werd er ook een ouderraad in het leven geroepen.

Visieontwikkeling De school heeft geen overkoepelende uitgeschreven visietekst. De directie ontwikkelde vanuit het pedagogische project een werkdocument als vertrekpunt voor een nieuwe visietekst. De concretisering op leerling- en schoolniveau is in ontwikkeling. Een recent samengestelde 'stuurgroep' bestaande uit de directeur, een lid van het schoolbestuur, de beleidsondersteuner en de schoolbegeleider, werkt aan de ontwikkeling van de nieuwe visie en 'het toekomstplan' voor de school. Daarnaast is het de bedoeling dat de 'regiegroep', bestaande uit een 12-tal personeelsleden en twee leerlingen, in de toekomst een hefboom vormen voor- en meewerken aan deze ontwikkeling. Dit project zit nog in de opstartfase waardoor resultaten nog niet zichtbaar zijn.

Gezien de toenemende instroom van maatschappelijk kwetsbare leerlingen ligt de focus op het verhogen van het welbevinden en het zelfvertrouwen van alle leerlingen en wil de school nog meer inzetten op zorg. Om hieraan tegemoet te komen vormen toegankelijk onderwijs, een totale persoonlijkheidsvorming, succeservaring, een veilig schoolklimaat en optimale slaagkansen creëren in het hoger onderwijs en op de arbeidsmarkt de basis. De school streeft naar een gezonde mix van leerlingen uit alle doelgroepen en wil werk maken van haar uitstraling naar de buitenwereld en haar samenwerking met de buurt. Om dit te realiseren is een preventieve en curatieve werking van de leerlingenbegeleiding noodzakelijk. Het recentelijk terugschroeven van de ondersteuningsuren, vormt een uitdaging bij de verdere uitbouw van het preventieve luik van de leerlingenbegeleiding.

De onderwijskundige processen (bijv. leerplanrealisatie, leerlingenevaluatie) worden nog niet voor alle onderdelen voldoende aangestuurd vanuit een duidelijke en gedragen visie en een daaraan verbonden uitvoeringsstrategie. Dit heeft voor gevolg dat de doelgerichtheid en doeltreffendheid van deze processen niet voor alle onderdelen gewaarborgd zijn.

Besluitvorming De school heeft weinig traditie in overleg en samenwerking. Ze beschikt over de decretaal opgelegde participatieorganen, een leerlingenraad en zeer recent ook een ouderraad. De stuurgroep en de regiegroep zijn participatieorganen voor de realisatie van 'het toekomstplan' in de context van de nieuwe visie. Zoals eerder vermeld zit de werking nog in een opstartfase, ze beoogt het uittekenen van strategische en operationele doelstellingen voor de volgende schooljaren. Ondanks deze initiatieven blijft de uitdaging voor participatieve besluitvorming en intern professioneel overleg groot.

Niet alle leraren voelen zich even betrokken bij de nieuwe beleidsvoering. De beperkte gedragenheid van sommige bijstellingen en de minimale communicatie en begeleiding hierbij belemmeren een vlotte implementatie.

De vakgroepwerking wordt inhoudelijk te weinig ondersteund en opgevolgd. Op die manier worden kansen gemist voor een adequate leerplanrealisatie.

Kwaliteitszorg De school heeft geen kwaliteitszorgsysteem, waardoor ze haar eigen kwaliteit niet op systematische wijze onderzoekt en bewaakt, zoals het kwaliteitsdecreet dat vraagt. Ze maakte recent een grondige cijferanalyse. Zo krijgt de school stilaan zicht op de evolutie van de attestering, de knelpunten in de studieresultaten van de leerlingen, de in- en uitstroom van leerlingen ... De consequente vertaling van deze analyses in concrete, gefaseerde en resultaatgerichte actieplannen is nog niet tot stand gekomen.

De vakgroepen worden aangezet tot zelfevaluatie op grond van leerplanstudie en toetsing van de leerlingenresultaten en –motivatie.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie binnen de geïntegreerde proef in tso III Secretariaat-talen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De brede zorg voor de leerlingen.
- De begeleiding van leerlingen met specifieke noden.
- De leerbegeleiding op vakniveau.
- Het creëren van een stimulerend en veilig klasklimaat.
- De vakoverschrijdende initiatieven.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht voor schoolontwikkeling.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het bewaken van het beheersingsniveau van het onderwijsaanbod.
- De ondersteuning van de leerplanrealisatie met actuele uitrusting en voldoende leermiddelen.
- De afstemming van de vakgebonden en vakoverschrijdende initiatieven op de VOET.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het uitbouwen van een valide en gedragen evaluatiepraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gezamenlijke doelgerichtheid.
- De doeltreffendheid van de communicatie.
- De gedragenheid van de besluitvorming.
- De ontwikkeling van een schooleigen kader voor IKZ.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor wiskunde in de eerste graad B-stroom.
- De leerplanrealisatie voor handel en dactylografie in het Beroepsvoorbereidend leerjaar kantoor en verkoop – verzorging-voeding.
- De leerplanrealisatie voor sociale en technische vorming in de basisoptie STV.
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in bso derde graad Verzorging.
- De bewoonbaarheid, de veiligheid, en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Wat betreft de regelgeving

- De organisatie van de stage voor secretariaat in de derde graad Secretariaat-talen “BVR van 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, art. 14, §1 en 15, §1, 21°” en omzendbrief “SO/2002/09: Leerlingenstages in het voltijds secundair onderwijs, rubrieken 2 en 7” (wordt niet opgevolgd)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

ONGUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:

de onderwijsinspectie oordeelt dat de instelling een beroep moet doen op externe ondersteuning om de tekorten te remediëren.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling opgestart.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 B	wiskunde	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	wiskunde	dactylografie, handel
Graad 1 Sociale en technische vorming		sociale en technische vorming
Graad 3 BSO Verzorging		specifiek gedeelte

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **05-12-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Lieve CLAES de inspecteur-verslaggever	Marleen DE BRUYNE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

9 ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen de opgelegde termijn na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

Op basis van het ministerieel besluit van 18 mei 2010 houdende delegatie van sommige bevoegdheden inzake onderwijs aan de inspecteur-generaal en conform art. 3 en 4 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de criteria ter beoordeling van verbeteringsplannen van 17 januari 2014 keurde de inspecteur-generaal het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot en met **1 oktober 2018**.

AANGETEKEND

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

(t.a.v. Annelies Van Lokeren)
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

Uw kenmerk

so-1415-47589-DL3-DL-OGV-146

2015.04.23

Geachte heer inspecteur-generaal

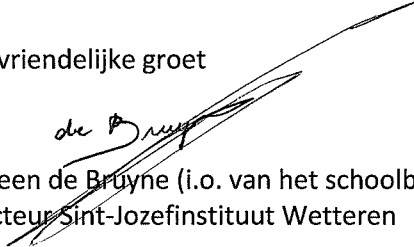
In de bijlage bij deze brief stuur ik u de beide ondertekende verslagen van het doorlichtingsverslag van onze school toe. Graag wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om een opmerking te formuleren.

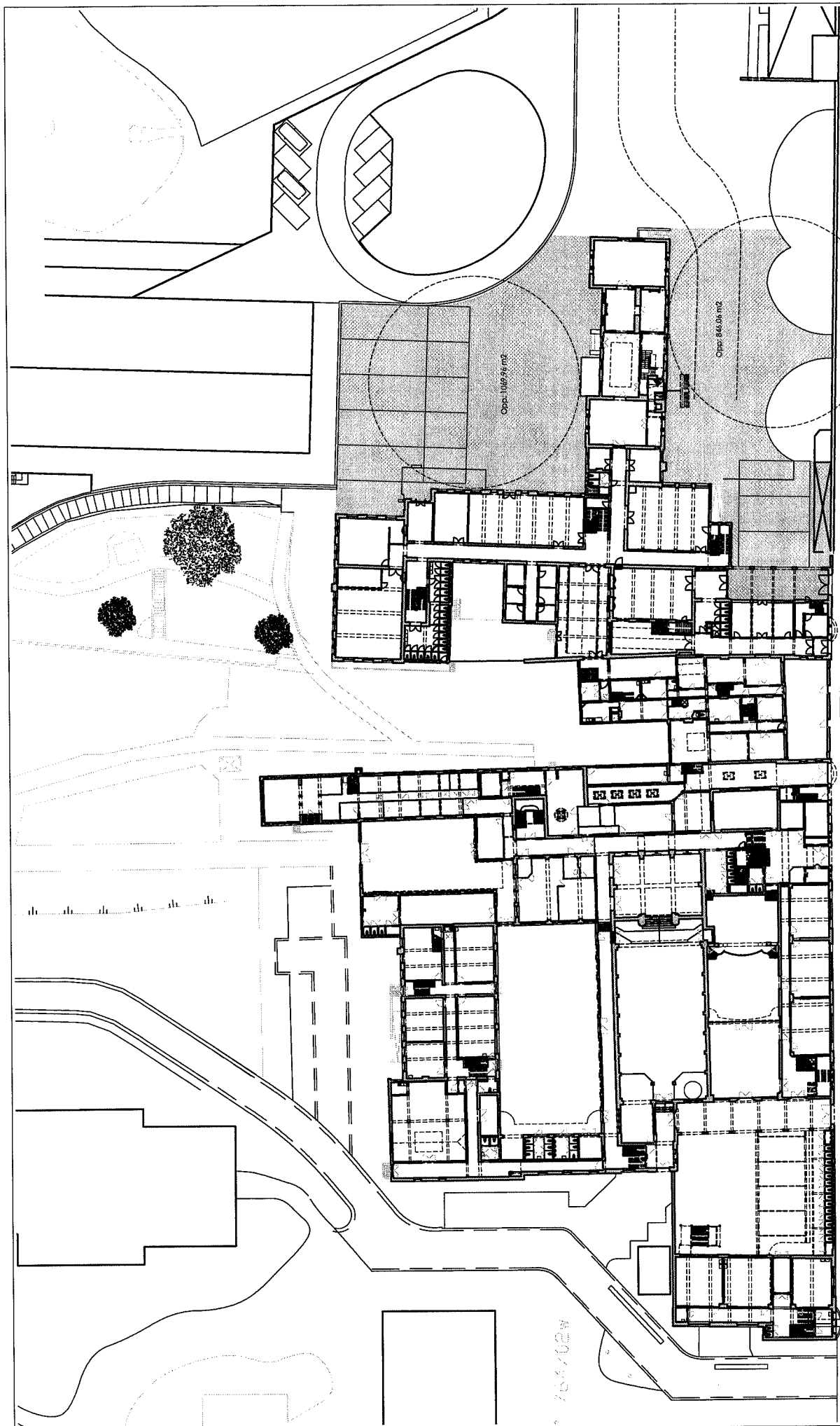
De doorlichting heeft voor onze school een ongunstig advies opgeleverd voor Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. In de BVH-lijst wordt als één van de punten waaraan de school niet voldoet, de oppervlakte van de buitenspeelplaats aangevinkt. In het kader van het verbeteringsplan dat wij aan het opstellen zijn, heeft de architect van de school een actuele berekening van de beschikbare oppervlakte gemaakt. In de bijlage bij deze brief vindt u een plan van de school waarop deze oppervlakte in vierkante meter wordt uitgedrukt.

Wij beschikken over twee speelplaatsen. De ruimte aan de straatzijde (voor het kasteel) bedraagt 846,8 m²; de ruimte aan de achterzijde van het kasteel bedraagt 1069,96 m². Hierdoor beschikken wij over een totale oppervlakte aan effectief gebruikte buitenruimte van 1916,76 m². Op 1 februari 2014 telde onze school 522 leerlingen, het jaar voordien 549 leerlingen. Hieruit blijkt dat de school volgens ons voldoet aan de vereiste om per leerling 3 m² speelplaatsruimte ter beschikking te stellen.

Mogen wij u vragen met deze opmerking rekening te houden indien u tot de vaststelling komt dat de school effectief voldoet aan de vereiste m² per leerling? Wij danken u alvast daarvoor.

Met vriendelijke groet

Marleen de Bruyne (i.o. van het schoolbestuur KOW)
Directeur Sint-Jozefinstituut Wetteren

206S12 St-Jozef - Doornlichting
 Opdrachtgever: Katholiek Onderwijs Wetteren
 Datum: 15.03.2015 op A3 formaat
 School: 1/500
 Architectenbureau Leyman bv ow bvba
 Baron Arthur Verhaegenlaan 7 9820 Merelbeke
 T: 09 239 93 38
 M: info@tomleyman.be
 RPR Gent

BVH lijst van Sint-Jozefinstituut te WETTEREN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer 47589

1 Organisatie

De instelling beschikt over een geconcretiseerd globaal preventieplan en een jaarlijks actieplan.	ja
De instelling voorziet in voldoende financiële middelen voor de realisatie van het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan.	ja
De instelling informeert het personeel (vast en tijdelijk personeel, stagiairs ...) over de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.	ja
De instelling beschikt over een preventief onderhoudsprogramma voor het instellingencomplex en de uitrusting.	ja
De instelling verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en bij te sturen.	ja
Er is een reglementair samengesteld comité preventie en bescherming op het werk (of een ander overlegorgaan) dat de taken met betrekking tot het welzijnsbeleid behartigt, het beschikt over een huishoudelijk reglement en vergadert minimaal viermaal per schooljaar.	ja
De preventieadviseur geeft advies bij het opstellen van het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan aan de hand van risicoanalyses.	ja
De preventieadviseur doet een jaarlijkse rondgang en geeft de bevindingen weer in een verslag.	ja
De preventieadviseur wordt betrokken bij de analyse van ongevallen en incidenten.	ja
De preventieadviseur heeft een aangepaste opleiding gevolgd en beschikt over voldoende tijd om zijn/haar opdracht uit te voeren.	ja
De externe dienst voor preventie en bescherming op het werk doet minimum om de twee jaar een rondgang en geeft de bevindingen weer in een verslag.	ja
De instelling geeft gevolg aan de opmerkingen van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk.	ja
De betrokkenheid van de preventieadviseur in het aankoop- en indienststellingsbeleid is uitgeschreven in een procedure (vanaf bestelbon tot indienststelling).	ja
De bestelformulieren worden mee ondertekend door de preventieadviseur (conform de afspraken afgesloten binnen het convenant).	ja
Een systematische risicobeheersing blijkt uit het gebruik en de inhoud van hoger vermelde en andere voorgelegde documenten.	neen

2 (Bewoonbaarheid en) veiligheid

In de leslokalen en de lokalen voor het ondersteunend personeel is er voldoende daglicht en voldoet de kunstverlichting.	ja
De leslokalen en de lokalen voor het ondersteunend personeel kunnen verlucht worden (natuurlijk of geconditioneerd).	ja
De plafondhoogte van een leslokaal in de kelder ligt minimaal 1 meter boven het straat- of speelplaatsniveau.	ja
In de leslokalen is er minimum 2 m ² vloeroppervlakte per leerling beschikbaar.	ja
Er is minimum 1 m ² overdekte speelplaats per leerling beschikbaar.	neen
Er is minimum 3 m ² buitenspeelplaats per leerling beschikbaar.	neen
De plafondhoogte van de leslokalen bedraagt minimum 2,5 m.	ja
De gebouwen en lokalen voldoen aan de bewoonbaarheids-, veiligheids- en hygiëne-eisen.	neen
De lokalen voldoen aan de minimale comfortvoorwaarden.	neen
Het domein en de gebouwen zijn toegankelijk voor personen met beperkte mobiliteit.	ja
Het onderhoud van het domein, de gebouwen en de lokalen voldoet.	ja
Gevaarlijke zones, hellingen, trappen en hoger gelegen vlakken zijn voldoende beveiligd.	neen
Op het domein en in de gebouwen/lokalen zijn geen grote risico's op valgevaar.	neen
Er is een brandpreventieverslag over de gebruikte gebouwen en het domein.	neen
De instelling geeft gevolg aan de opmerkingen uit het brandpreventieverslag.	neen
Er is een geldig keuringsverslag van de elektrische laag- en hoogspanningsinstallatie door een erkend organisme.	neen
De instelling geeft gevolg aan de opmerkingen uit het keuringsverslag van de elektrische installatie(s).	ja
Er is geen acuut elektrocutiegevaar.	ja
Brandblustoestellen worden jaarlijks gecontroleerd.	ja
Verwarmingsinstallaties op gas worden gekeurd bij indienstneming en daarna tweejaarlijks onderworpen aan een controle.	ja
Verwarmingsinstallaties op stookolie worden jaarlijks onderworpen aan een controle.	ja
De instelling beschikt voor alle stookoliereservoirs over een conformiteitsattest.	ja
De instelling beschikt over een geldig keuringsverslag van alle toestellen/installaties/arbeidsmiddelen die vallen onder de keuring van een erkende dienst technische controle (EDTC).	ja
De instelling voert de controle uit van alle (andere) toestellen/installaties/arbeidsmiddelen die vallen onder de controle van een bevoegd persoon.	ja
De instelling beschikt over een geactualiseerde asbestinventaris en een schriftelijk advies van de interne preventieadviseur en de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer over de inventaris.	neen
De instelling beschikt over een geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen.	ja
Voor elk product met gevaarlijke eigenschappen of gevaarlijke stof/preparaat is er onmiddellijk een veiligheids- en gezondheidskaart (VIB, MSDS-fiche) beschikbaar.	ja
De instelling slaat de producten met gevaarlijke eigenschappen of gevaarlijke stoffen veilig op.	ja
De producten met gevaarlijke eigenschappen zijn voorzien van de voorgeschreven etikettering.	ja
De instelling beschikt over de vereiste milieumelding of milieuvergunning.	ja
De instelling beschikt over een toelating of erkenning afgeleverd door het FAVV.	ja
De instelling past minimum de principes van de GHP (Goede Hygiëne Praktijken) toe.	ja
De bewaring en de opslag van de aanwezige levensmiddelen verlopen conform de regelgeving.	ja
De instelling organiseert jaarlijks minstens één evacuatieoefening op basis van een uitgewerkt evacuatie-scenario.	ja
De instelling evalueert de evacuatieoefeningen en stuurt bij indien nodig.	ja
Nooduitgangen, evacuatiewegen en uitgangen zijn vrij en onmiddellijk bruikbaar.	neen
De instelling heeft de noodzakelijke instructies, pictogrammen en veiligheidsverlichting betreffende evacuatie aangebracht.	neen
Voor nieuwe arbeidsmiddelen beschikt men over een gelijkvormigheidsattest- of conformiteitsattest (conform de afspraken afgesloten binnen het convenant).	ja
De instelling beschikt voor elk toestel over een indienststellingsverslag (conform de afspraken afgesloten binnen het convenant).	ja
De noodzakelijke instructies voor het gebruik van toestellen, arbeidsmiddelen en beschermingsmiddelen zijn aanwezig.	ja
De persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen zijn aanwezig en worden functioneel gebruikt.	ja

3 (Gezondheid en) hygiëne

De toiletten voor personeel (bezoekers) en leerlingen zijn gescheiden.	neen
De toiletten voor mannen en vrouwen (personeel/bezoekers) zijn gescheiden.	neen
De toiletten voor jongens en meisjes (leerlingen) zijn gescheiden.	neen
Per 15 meisjes is er een toilet aanwezig.	neen
Per 15 jongens is er een urinoir aanwezig.	neen
Per 25 jongens is er een toilet aanwezig.	ja
De sanitaire installaties zijn ingericht conform de regelgeving.	ja
De sanitaire installaties zijn aangepast aan de leeftijd van de gebruikers.	ja
Er is minstens één aangepast toegankelijk toilet voor mannen/jongens en vrouwen/meisjes, of één uniseks toilet.	neen
Het onderhoud van de sanitaire installaties voldoet.	ja
De instelling beschikt over een beheersplan betreffende de preventie van legionella.	neen
Er is altijd een gebrevetteerde hulpverlener (minimum 15 uur basisopleiding) aanwezig per vestigingsplaats.	ja
Het verzorgingslokaal/de verzorgingsruimte is voorzien van een minimum aan noodzakelijke uitrusting en is ingericht na advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en het comité.	neen
De instelling houdt het register met de interventies in het kader van de eerste hulp bij.	ja